

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Finanční analýza zvoleného podniku

Katedra matematické analýzy a aplikací matematiky

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Bohanesová, Ph.D.**

Vypracovala: **Jana Vašíčková**

Studijní program: B1103 Aplikovaná matematika

Studijní obor: Matematika-ekonomie se zaměřením na bankovníctví

Forma studia: prezenční

Rok odevzdání: 2015

BIBLIOGRAFICKÁ IDENTIFIKACE

Autor: Jana Vašíčková

Název práce: Finanční analýza zvoleného podniku

Typ práce: Bakalářská práce

Pracoviště: Katedra matematické analýzy a aplikací matematiky

Vedoucí práce: Mgr. Eva Bohanesová, Ph.D.

Rok obhajoby práce: 2015

Abstrakt: Záměrem této bakalářské práce je s pomocí finanční analýzy zhodnotit konkurenceschopnost výrobního závodu AEV spol. s r.o. Práce obsahuje teoretické poznatky z dané oblasti, které dále využíváme v praktické části. Výsledné hodnoty všech použitých metod jsou porovnávány s doporučenými směrnými hodnotami a na jejich základě jsou vyhodnoceny závěry o hospodaření obchodního závodu. Bakalářská práce obsahuje také barevné grafy, které názorně vyjadřují vývoj trendů. Na závěr jsou pro vedení závodního podniku navržena možná opatření ke zlepšení finančně-ekonomické situace závodu.

Klíčová slova: finanční analýza, metody finanční analýzy, obchodní závod, finanční zdraví obchodního závodu, poměrová analýza

Počet stran: 64

Počet příloh: 11

Jazyk: český

BIBLIOGRAPHICAL IDENTIFICATION

Author: Jana Vašíčková

Title: Financial Analysis of a Selected Firm

Type of thesis: Bachelor`s

Department: Department of Mathematical Analysis and Application of Mathematics

Supervisor: Mgr. Eva Bohanesová, Ph.D.

The year of presentation: 2015

Abstract: Purpose of this bachelor thesis is to evaluate competitiveness of the manufacturing plant AEV Ltd. with the help of financial analysis. The work includes theoretical knowledge of the field which is also used in practical part. The resulting values of all used methods are compared with recommended guidance values. The evaluation of conclusion about the plant's management is based on these resulting values. In this bachelor thesis are include coloured graphs which graphically express the development of trends. Possible measures which would improve financial situation of the plant are suggested at the conclusion of the thesis.

Key words: financial analysis, methods of financial analysis, company, financial health of company, financial ratio analysis

Number of pages: 64

Number of appendices: 11

Language: Czech

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Evy Bohanesové, Ph.D. a všechny použité zdroje jsem uvedla.

V Olomouci dne 10. 12. 2014

.....

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 Finanční zdraví obchodního závodu.....	9
2 Finanční analýza	11
2.1 Úloha finanční analýzy.....	11
2.2 Uživatelé finanční analýzy	11
2.3 Zdroje finanční analýzy.....	13
2.3.1 Účetní výkazy	14
2.3.1.1 Rozvaha	14
2.3.1.2 Výkaz zisku a ztrát	15
2.3.1.3 Výkaz cash flow – výkaz peněžních toků	16
2.4 Metody finanční analýzy	17
3 AEV spol. s r.o.	29
3.1 Základní údaje	29
3.2 Historie	29
3.3 Strategie firmy.....	29
3.4 Orgány společnosti.....	30
3.4.1 Jednatelé	30
3.4.2 Valná hromada.....	30
3.5 Výrobky a zákazníci.....	31
4 Analýza společnosti.....	32
4.1 Analýza rozvahy.....	32
4.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	44
4.3 Poměrová analýza	49
4.3.1 Analýza rentability	49
4.3.1.1 Rozklad ROA	50

4.3.1.2 Rozklad ROE	51
4.3.2 Analýza likvidity	53
4.3.3 Analýza aktivity	54
4.3.4 Analýza zadluženosti	55
4.3.5 Analýza produktivity práce	56
4.4 Souhrnné zhodnocení závodu a doporučení do budoucna	57
ZÁVĚR	59
ZDROJE	60
SEZNAM SCHÉMAT	61
SEZNAM TABULEK	62
SEZNAM GRAFŮ	63
SEZNAM PŘÍLOH	64

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Mgr. Evě Bohanesové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování této bakalářské práce věnovala.

ÚVOD

V současné době existuje velká konkurence v ekonomickém prostředí. Proto by neměly obchodní závody podceňovat své postavení na trhu a měly by provádět opatření, která by mohla zamezit nepříznivému vývoji. Nástrojem, který obchodní závody používají, je finanční analýza. Představuje analýzu jeho financí. Řadíme ji mezi témata, která v současnosti zajímají fakticky každého.

Cílem této práce je provést finanční analýzu firmy AEV spol. s r.o. se sídlem v Kroměříži. Zaměříme se na zhodnocení efektivnosti závodu, formulaci závěru a nastínění doporučení pro zlepšení stability firmy. K dosažení tohoto cíle použijeme deterministické metody finanční analýzy.

V první části bakalářské práce vymezíme pojem finanční zdraví obchodního závodu a další pojmy s ním související.

Další část práce zaměříme na finanční analýzu samotnou. Rozebereme proč a k čemu se finanční analýza používá. Dále se zaměříme na uživatele finanční analýzy a jejich směr zájmu o finanční analýzu. Následně se budeme zabývat zdroji informací, které jsou základním kamenem každé finanční analýzy. Tyto zdroje si trochu blíže představíme. V závěru druhé kapitoly si představíme metody finanční analýzy. Základní metody, které použijeme v této práci, si přiblížíme a uvedeme způsob výpočtu.

Ve třetí kapitole se budeme zabývat analyzovanou firmou. Uvedeme základní informace o závodu a zkráceně jeho historii. Dále zmíníme jeho strategii a orgány společnosti. V poslední části této kapitoly uvedeme předmět podnikání a zákazníky společnosti.

V poslední kapitole této práce provedeme samotnou analýzu zmiňované firmy. Výpočty srovnáme s doporučenými hodnotami. Výpočty doplníme o komentáře, které vysvětlí stav dané situace. Tyto výpočty také doplníme o naše doporučení.

1 FINANČNÍ ZDRAVÍ OBCHODNÍHO ZÁVODU

Jedním ze stěžejních finančních cílů závodu je dosáhnout pevného finančního zdraví. [5] Finančně zdravý závod představuje takový závod, který je schopen realizovat účel své existence. [11] Finanční zdraví je reprezentováno především dostatečnou likviditou a rentabilitou. [5]

Likviditu můžeme chápat jako schopnost dostát svým závazkům. Pro závod je důležitá perspektiva dlouhodobé likvidity z důvodu zachování schopnosti splácení v budoucnosti. V celkovém kapitálovém složení společnosti na ni významně působí poměr cizích zdrojů k vlastním zdrojům. Závod je méně zatížen pevnými platbami, když je podíl cizích zdrojů menší. Upozorňuje to na menší citlivost závodu dostát svým závazkům při fluktuaci výsledků hospodaření směrem dolů. [7] Neméně důležitá je však též krátkodobá likvidita, která souvisí s uhrazování závazků v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů. Aby tyto vztahy mohly bez problémů fungovat, je žádoucí platit dodavatelům včas. To samé platí v případě hrazení závazků vůči zaměstnancům, stejně jako státu či zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení.

Rentabilita neboli výnosnost je schopnost závodu dosáhnout zisku na základě vložených finančních prostředků. Rentabilita závodu je důležitá pro stávající i možné investory, kteří chtějí mít jistotu, že jimi vložený kapitál bude dobře zhodnocen. Závod je tím zdravější, čím je výnosnost závodu větší [7]. Avšak toto tvrzení nemusí být vždy platit. Při hodnocení výnosnosti musíme brát zřetel na zadluženost a likviditu.

K dobrému finančnímu zdraví obchodního závodu může přispět určité zadlužení. To však musí být provedeno v takové míře, aby byl závod schopen dostát všem svým závazkům a současně zůstal rentabilní.

Závody, jejichž finanční situace je velmi dobrá, mají větší vyhlídky naklonit si externí zdroje investování za příznivých podmínek. Finančně zdravým závodem je také takový závod, který se snaží externí zdroje minimalizovat a svůj rozkvět zajistit z vnitřních vlastních zdrojů financování.

Má-li závod klesající výsledek hospodaření a současně má problémy ve finančních tocích, nazýváme takový závod chatrným. Tato situace může s velkou pravděpodobností přerůst až v úpadek. [7] Pokud, jsou problémy likvidity opravdu tak vážné, že je nelze řešit jinak než zásadními změnami v činnosti závodu a způsobu financování, mluvíme o finanční tísní. [8]

Mezi finanční zdravím a tísní existují přechodné stavy. Řadíme do nich fázi růstu závodu, kdy závod vykazuje zisk, ale má zároveň velké problémy s likviditou nebo se závod pohybuje ve ztrátě, aniž by jeho likvidita byla ohrožena. [7]

K souhrnnému posouzení současné a budoucí finanční situace závodu lze využít finanční analýzu. Ta umožní závodu posoudit perspektivu v budoucnosti a případně připravit opatření před možnou finanční krizí a následnou – insolvencí. [2]

2 FINANČNÍ ANALÝZA

2.1 Úloha finanční analýzy

Finanční analýza je součástí celkového finančního řízení závodu. [2] Působí také na firmu jako na celek. Finanční analýzu si můžeme představit jako rozbor libovolné činnosti závodu, o které lze přemýšlet ve spojitosti s časem a penězi. [9] Smyslem finanční analýzy je zjištění finančního zdraví závodu. Zda závod dostatečně využívá svůj majetek, jak moc je závod ziskový, popř. ztrátový a nebo co je příčinou těchto ztrát. Mezi další význam analýzy patří zjištění velikosti zadlužení, je-li závod schopen dostát všem svým závazkům apod. Důležitou součástí finanční analýzy je hodnocení, porovnávání a vytváření nových informací, které jsou cennější než jednotlivé prvotní údaje. Každá úloha, kterou je nutno vyřešit, má svůj analytický nástroj. [1] Finanční analýzou musí být podloženo každé finanční rozhodování. Na jejich výsledcích je založené vedení majetkové a finanční struktury závodu, dále investiční a cenová politika, řízení zásob aj.

Hlavním úkolem finanční analýzy je poskytovat informace o finanční situaci závodu. [10] Může nám zodpovědět otázky týkající se pohybu kapitálu ve firmě, kvality jeho řízení, vlivu firemního hospodaření na postavení firmy na trhu, aj. [1]

Finanční analýzu lze rozdělit do dvou sfér:

- Externí finanční analýza – je prováděna z vnějšku, např. zaměstnanci, státem, konkurenčními závody, bankami, investory. Zdrojem informací jsou běžně veřejné údaje.
- Interní finanční analýza – vychází jak z údajů interních, které nejsou běžně dostupné, tak i z externích zdrojů. Bývá mnohdy součástí controllingu a jsou používány zvláštní postupy, jak např. analýza citlivosti. [7,10]

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Finanční situace závodu a jeho hospodaření zajímá prioritně čtyři zájmové skupiny, a to krátkodobé a dlouhodobé věřitele, investory a management. [1] Dále se o situaci závodu mohou zajímat například zaměstnanci, vnitropodnikové hospodářské jednotky, konkurence nebo také stát a jeho orgány. [2] Každou skupinu zajímá trochu jiný směr finanční analýzy. [1]

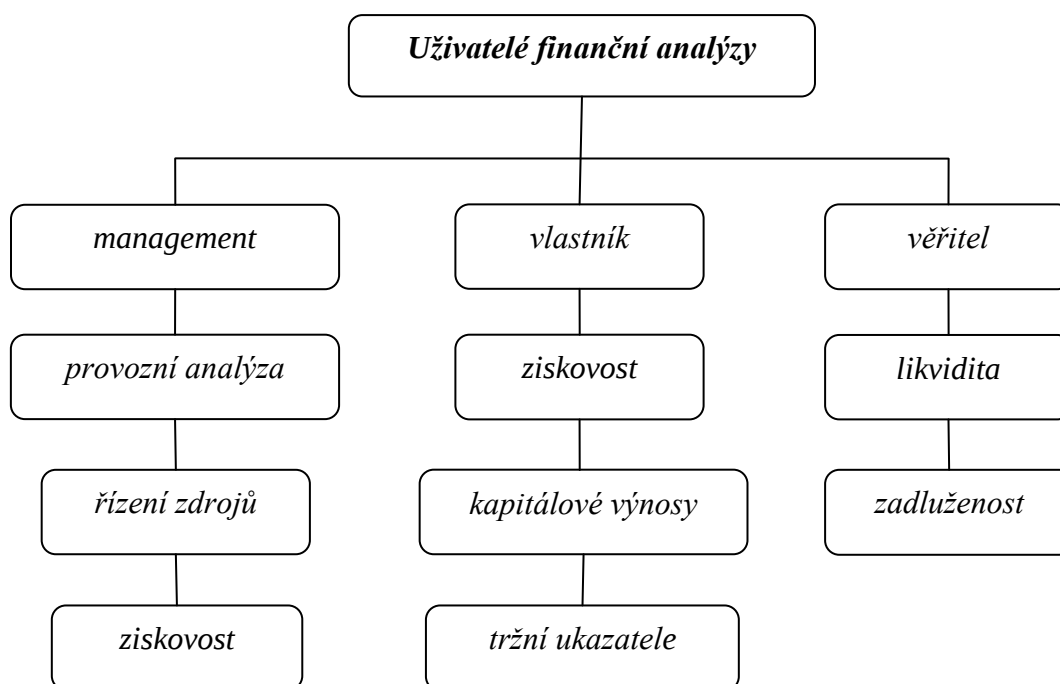

Schéma 2.1 Uživatelé finanční analýzy a její zaměření [9, str. 11]

Krátkodobými věřiteli mohou být komerční banky, dodavatelé nebo obchodníci. Tyto především zajímá, zda je firma likvidní a je schopna dostát svým závazkům včas. Z hlediska krátkodobých věřitelů se analýza nejpodrobněji zabývá kvalitou a pohybem krátkodobých aktiv, krátkodobých závazků a časováním průběhu peněžních toků. Pokud analýza likvidity vyvolá u věřitele pochybnosti, začne se zajímat o solventnost, kterou rozumíme jako schopnost splácet v dlouhodobých lhůtách. Věřitelé se podrobují možnému riziku, že přijdou o celou svou investici nebo alespoň o část. [1]

Mezi dlouhodobé věřitele řadíme např. držitele obligací a komerční banky. Dlouhodobí věřitelé se zajímají především o dlouhodobou solventnost a provádějí analýzu až do doby splatnosti dlouhodobých závazků. Pokud by výsledky finanční analýzy nasvědčovaly tomu, že společnost tohoto schopna nebude, investoři by do dluhopisů vůbec neinvestovali. Na základě výsledků finanční analýzy se pak komerční banky rozhodují o výši půjčky a o její splatnosti, má vliv také na úrokovou sazbu. Dlouhodobí věřitelé se zabývají také krátkodobou likviditou, neboť by se mohli dostat do problému s ostatními investorskými skupinami v případě, že by byly důvodem nesplnění krátkodobých závazků. [1]

Manažery zajímá finanční analýza jak z pohledu krátkodobého, tak i dlouhodobého věřitele. Jsou povinni dívat se na zadluženost či likviditu závodu též z druhé strany, tj. z

pohledu věřitele. Manažeři obeznámení s finanční situací závodu se poté mohou správně rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při zabezpečování ideální majetkové struktury a jejího financování a také o tom, jak velká část zisku může být určena k rozdělení, apod. [4]

Hlavním zájmem investorů, jakými jsou například společníci, akcionáři, majitelé firmy, je míra rizika a výnosnost vložených prostředků a také likvidita investice. Zajímají se proto o finanční stabilitu závodu, tzn. o likviditu, rentabilitu i zadluženost závodu. Konkrétně tyto osoby zajímá výše použitelného zisku a jeho vývoj v čase, příp. možný vývoj do budoucna a další rozvoj závodu. [1] Možní investoři chtějí mít ke svému rozhodování, jestli do závodu investovat či nikoliv, co nejvíce informací.

Konkurenti se zajímají především o finanční informace obdobných závodů se záměrem porovnání jejich výsledků hospodaření, cenové politiky, rentability, výše a ceny zásob apod.

Zaměstnanci závodu by měli mít samozřejmý zájem o informace o hospodaření a stabilitě svého závodu z důvodu zachování svých pracovních míst i pracovních podmínek. Zaměstnanci, kteří sledují hospodářské výsledky, potom prosazují různé požadavky zaměstnanců k vedení závodu, a to převážně pomocí odborových organizací.

Stát a jemu podřízené orgány, například Český statistický úřad nebo orgány finanční správy se zajímají o finančně – účetní údaje. Mezi důvody patří např. dohled nad daňovou povinností, rozdělení finanční výpomoci závodům, získání přehledu o finančním stavu závodů se státní zakázkou. [4]

2.3 Zdroje finanční analýzy

Finanční analýza vyžaduje velké množství dat a informací z různých zdrojů. [4] Zdroje informací pochází například z účetních výkazů. [7] Kvalitní podklady jsou základem dobré analýzy. Žádná sebelépe zvolená metoda nebo postup analýzy nám nemůže podat skutečné vypovídající výsledky při použití špatných podkladů. V případě interní analýzy, která může mít vysokou důležitost, si finanční analytici vytváří vlastní podklady z dokladů původních. [7]

Primárním zdrojem informací jsou výroční zprávy a zejména v nich zahrnuté účetní výkazy. [2] Dalšími zdroji mohou být prospekty cenných papírů, novinové články, zprávy z tiskových konferencí, informace z neoficiálních zdrojů, aj. [7]

2.3.1 Účetní výkazy

Účetní výkazy zachycují pohyb finančních prostředků v závodu ve všech fázích a podobách činnosti závodu. Nezbytný předpoklad účetních výkazů je, že musí zachycovat skutečnou situaci závodu. [7]

Podle účelu, kterému účetní výkazy slouží, je dělíme:

- výkazy finančního účetnictví neboli externí výkazy podávající informace především externím uživatelům

„Podávají přehled o stavu a struktuře majetku a zdrojích jeho krytí, o tvorbě a užití výsledku hospodaření, o pohybu peněžních toků a konečně o změnách vlastního kapitálu. [7]“ Jedná se o veřejnosti dostupné informace, které musí firma povinně alespoň jedenkrát do roka uveřejnit.

- výkazy vnitropodnikového účetnictví

Tyto nemají předepsanou žádnou právní úpravu. Vycházejí z interních požadavků každého závodu, nicméně využití těchto informací přivádí výsledky finanční analýzy ke specifikaci. Pomáhají odstranit nebezpečí odchylky od reality. [9]

„Nepodléhají žádné jednotné metodické úpravě a každý závod si je vytváří více či méně „ke svému obrazu“ a podle svých vlastních potřeb. Patří sem zejména všechny výkazy zobrazující čerpání podnikových nákladů v nejrůznějším potřebném členění (druhové, kapacitní, kalkulační), výkazy o spotřebě nákladů na jednotlivé výkony nebo v jednotlivých podnikových střediscích apod.“ [7]

Externí výkazy jsou součástí účetní závěrky, která zahrnuje rozvahu, výkaz zisku a ztrát a výkaz cash flow.

Dříve než začneme s výkazy pracovat, musíme znát způsob vyjádření jednotlivých položek. V opačném případě bychom se mohli dostat k nepřesným interpretacím, chybným závěrům, nebo dokonce k chybným rozhodnutím. [1]

2.3.1.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance zachycuje k určitému časovému okamžiku stav majetku závodu (aktiv) na straně jedné, a zdrojů jeho krytí (pasiva) na straně druhé. [10] Obvykle se sestavuje k poslednímu dni každého roku. [9]

Obecně platí základní bilanční rovnice: aktiva = pasiva.

<i>AKTIVA</i>	<i>PASIVA</i>
<i>STÁLÁ AKTIVA</i>	<i>VLASTNÍ KAPITÁL</i>
<i>OBĚŽNÁ AKTIVA</i>	<i>CIZÍ ZDROJE</i>

Tabulka 2.1 Rozdělení aktiv a pasiv [2]

Aktiva zahrnují majetek závodu, který vlastní a pohledávky, které vzniknou tak, že obchodní partneři závodu za dodané služby nebo materiál dluží. Aktiva jsou v rozvaze seřazena podle stupně likvidity a podle jejich funkce. Aktiva členíme na stálá a oběžná. [10] Stálá aktiva neboli dlouhodobý majetek, jsou taková aktiva, která závodu slouží dlouhodobě a postupně se opotřebovávají. Patří mezi ně typicky dlouhodobý hmotný majetek s pořizovací cenou více než 40 000 Kč, dále dlouhodobý nehmotný majetek s pořizovací cenou více než 60 000 Kč a dlouhodobý finanční majetek (finanční investice s dobou splatnosti nad 1 rok). Oběžná neboli krátkodobá aktiva jsou taková, která se většinou spotřebovávají najednou. Náleží mezi ně zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, krátkodobý finanční majetek. [2]

Pasiva, která jsou zdrojem krytí majetku závodu, jsou rozdělena podle vlastnictví těchto zdrojů. Podle tohoto hlediska dělíme pasiva na vlastní kapitál a cizí zdroje. Do vlastního kapitálu patří základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledky hospodaření. Cizí zdroje jsou závazky společnosti vůči jiným ekonomickým subjektům. Cizí zdroje zahrnují (nákladové) rezervy, bankovní úvěry a výpomoci, dlouhodobé a krátkodobé závazky. [1,2]

2.3.1.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát nás informuje o pohybu peněz za konkrétní období a poskytuje přehled o nákladech a výnosech závodu. [1] Umožňuje nám zjistit výši a tvorbu složek výsledku hospodaření. Výsledkem hospodaření může být buď zisk, nebo ztráta. [2]

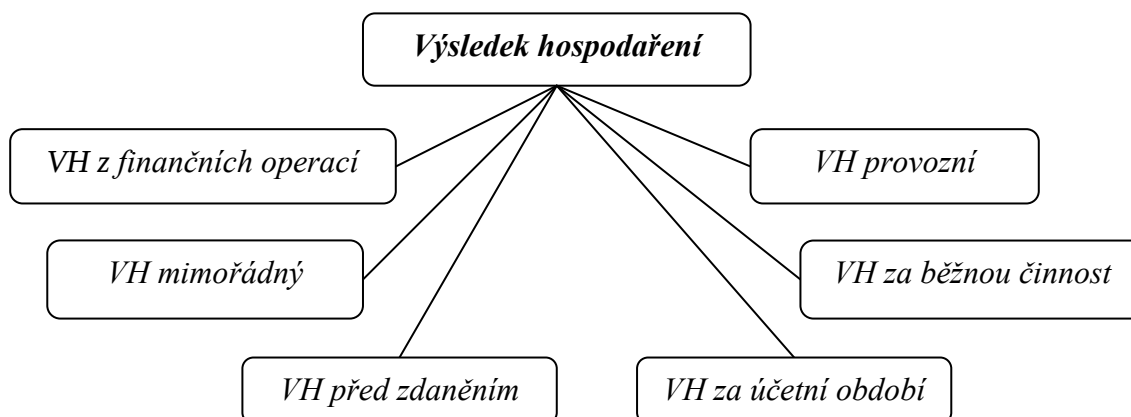

Schéma 2.2 Členění výsledku hospodaření [9, str. 32]

Náklady představují peněžní vyjádření spotřeby výrobních faktorů. Závod vynaloží finanční prostředky například na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (pozemky, budovy, stroje, automobily), na platy zaměstnanců a odvody za ně, na materiál, režii, úroky, daně či jiné závazky (např. pojistné). Ve výkazu zisku a ztrát se také mohou náklady projevit jako opotřebení majetku (odpisy) nebo přírůstek závazků (přírůstek nákladových rezerv).

Výnosy rozumíme finanční přírůstek z podnikatelské činnosti závodu. Firma obvykle získává finanční prostředky z prodeje výrobků a služeb. Dále z finančních investic, z prodeje majetku nebo ve formě mimořádných výnosů (výhra v soutěži). Výnosy obsahují hodnotu navracející se ze spotřebovaného majetku.

Ve výkazu zisku a ztrát jsou náklady a výnosy utříděny do oblastí tvořících podnikatelské činnosti. Těmito oblastmi jsou provozní, finanční a mimořádná činnost. [1,2]

2.3.1.3 Výkaz cash flow – výkaz peněžních toků

Tento výkaz informuje o přírůstku a úbytku peněžních prostředků závodu za určité období. Kromě změny stavu finančních prostředků uvádí též důvod této změny.

Existují různé kategorie cash flow lišící se obsahem a také možným výpočtem. Podle toho rozeznáváme cash flow z provozní činnosti, z investiční činnosti, z finanční činnosti a celkový cash flow.

Cash flow lze zpravidla posuzovat dvěma způsoby:

- přímo - sledováním příjmů a výdajů za určité období,
- nepřímo - přeměnou zisku do toku peněžních prostředků a dalšími úpravami o následujícím pohybu peněžních prostředků ve spojitosti se změnami majetku a kapitálu.

Ve většině případů se doporučuje použití nepřímé metody. [11]

2.4 Metody finanční analýzy

Finanční analýza nemá žádný systém, který by byl zákonem upraven nebo regulován. Ačkoliv neexistuje žádný formální pracovní postup při finanční analýze, vytvořily se jisté všeobecně používané analytické metody. Ve firemní praxi se setkáváme s různými přístupy a provedeními analýzy, jež si kladou za cíl poskytnout spolehlivý a důkladný obraz o hmotné a peněžní situaci stejně jako účetnictví. [4] Při volbě metody finanční analýzy musíme brát ohled na účelnost, spolehlivost a nákladnost dané metody. [9] Metody, které se používají ve finanční analýze lze dělit různě. Základním dělením je rozdělení na metody deterministické, které se používají pro menší počet období a matematicko – statistické, které vycházejí z delších časových řad. [1,6] Následující diagram znázorňuje rozdělení metod finanční analýzy.

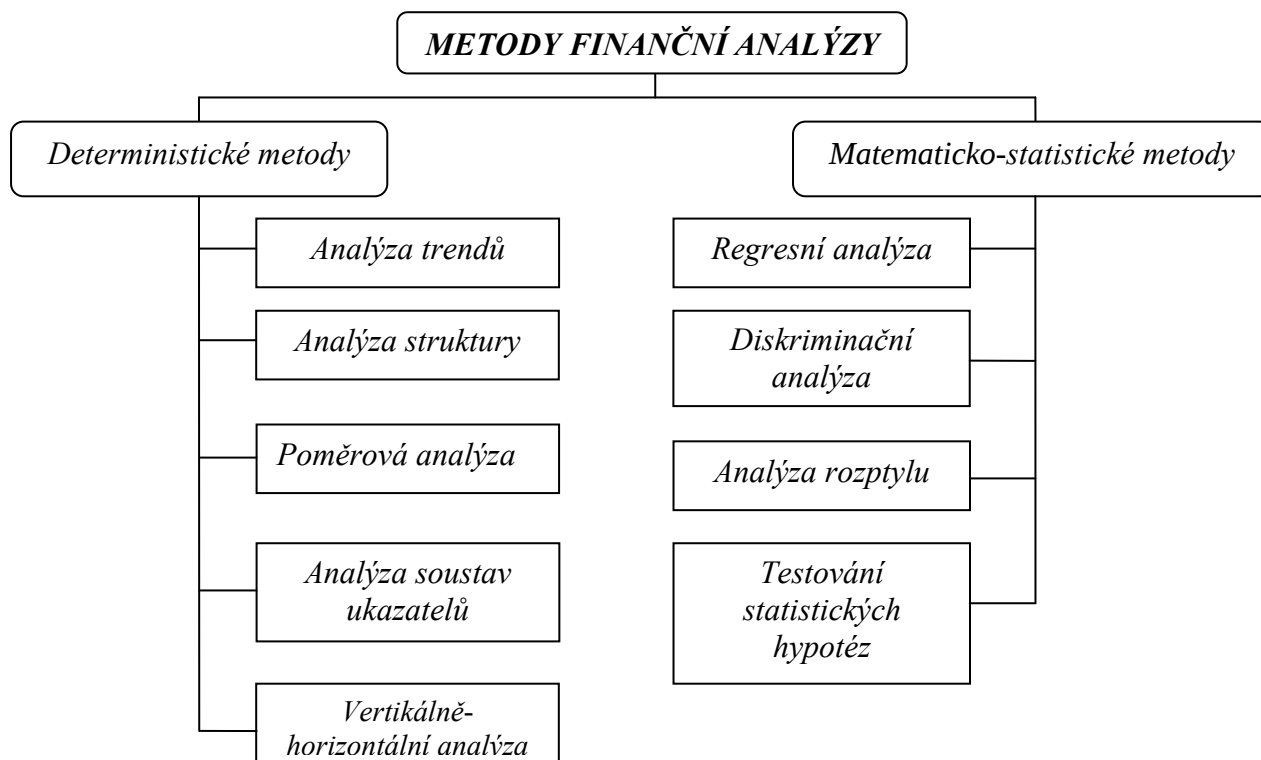

Schéma 2.3 Členění metod finanční analýzy [2]

Deterministické (elementární) metody

Analýza trendů

Analýza vývojových trendů neboli horizontální analýza je spolu s analýzou struktury výchozím bodem finanční analýzy. Patří mezi finančně – analytické techniky. Horizontální analýza sleduje vývoj pozorované veličiny v čase, často ve spojitosti s některým minulým účetním obdobím. [6]

Horizontální analýza absolutních ukazatelů se používá k rozboru řetězových a bazických indexů. Změny hodnot ukazatelů musí být interpretovány rozvážně a komplexně. Musí brát v úvahu změny absolutní i relativní:

absolutní změna je dána rozdílem hodnot daného ukazatele dvou po sobě jdoucích účetních období, tj.

$$\Delta U_t = U_t - U_{t-1}, \quad (1)$$

relativní změna neboli index vyjadřuje procentní meziroční změnu daného ukazatele.

$$\frac{\Delta U_t}{U_{t-1}} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}}, \quad (2)$$

kde U_t je hodnota ukazatele, t je běžný rok, $t-1$ předchozí rok. [2,6] V určitých případech se od vzorce odchylujeme, a to zejména, pracujeme-li s oběma zápornými hodnotami nebo s jednou kladnou a jednou zápornou hodnotou. Např. je-li hodnota ukazatele v čase $t = -5$ a hodnota v čase $t-1 = 3$, potom činí absolutní změna ukazatele $-5 - 3 = -8$, ale index počítáme jako $(-1) \cdot \frac{|3| + |-5|}{|3|} = -\frac{8}{3} = -2,67$, tj. pokles o 267%. Horizontální analýza se provádí u všech ukazatelů v jednotlivých řádcích účetních výkazů. Cílem je popsat a zhodnotit vývoj těchto ukazatelů v čase.

Analýza struktury

Analýza struktury je také známá jako vertikální analýza. Zabývá se strukturou zvolených ukazatelů. Používá se k posouzení podílu jednotlivých složek ve zvoleném komplexním ukazateli včetně vzniku struktury v čase. Výše procentního zastoupení ovlivňuje nakonec významnost meziroční změny ukazatele. Tj. je-li například meziroční změna ukazatele 5 %, pak tato změna vypadá jinak, je-li její procentní zastoupení na celkovém ukazateli 10 % a jinak, je-li procentní zastoupení 50 %.

Obecný vzorec: Podíl i -té položky na celkové položce určíme podle vztahu

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i} \quad (3)$$

- U_i hodnota i -té položky, $\sum U_i$ velikost celkové položky Např. U_i může být hodnota dlouhodobého hmotného majetku a suma U_i hodnota celkových aktiv.

Vertikální analýza se provádí v případě rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V případě rozvahy slouží ke stanovení procentních podílů jednotlivých položek aktiv, resp. pasiv na aktivech, resp. pasivech celkem. V případě výkazu zisku a ztráty se stanovují procentní zastoupení jednotlivých položek vůči např. tržbám za vlastní výkony. Používá se především při

analýze aktiv a pasiv, tržeb, zisku, nákladů závodu, složek finančních toků a eventuálně jednotlivých složek ukazatelů. [1,6]

Vertikálně-horizontální analýza

Vertikálně-horizontální analýza patří mezi užitečné a velice efektivní přístupy. Je charakteristická vytvářením složeného celkového pohledu na vývoj souhrnných finančních ukazatelů a současně složení v čase. Můžeme tak provést rozbor, jestli se při změně souhrnných ukazatelů zachová stejná struktura nebo se změní a v případě změny, zda se jedná o příznivou nebo nepříznivou změnu. [2]

Poměrová analýza

Poměrová analýza je nejčastěji používaným nástrojem finanční analýzy. Mezi výhody poměrové analýzy patří vlastnost redukce hrubých údajů podle velikosti firem na společnou, a tedy i srovnávací úroveň. Je to metoda, která slouží ke srovnání aktuálních finančních informací závodu se staršími informacemi. Poměrová analýza využívá toho, že dává do „poměru“ položky jednoho či více účetních výkazů mezi sebou. [5,9] Poměrové ukazatele lze rozčlenit do několika základních kategorií a podkategorií podle toho, které účetní a neúčetní informace zastupují a na které znaky hospodaření firmy směřují. Mezi nejběžněji užívané druhy poměrových ukazatelů patří ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a produktivity práce. [1]

- Ukazatele rentability

Ukazatele rentability se řadí mezi nejsledovanější ukazatele, protože nám sdělují informace o efektu dosaženého z použitého kapitálu. [2] Podle typu použitého kapitálu rozlišujeme rentabilitu aktiv (ROA), vlastního kapitálu (ROE) a rentabilitu dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE). [6]

Obecná podoba toho ukazatele je:

$$rentabilita = \frac{výnos}{kapitál} \quad (4)$$

Informace o výnosu jsou zjišťovány z výkazu zisku a ztrát a informace o vloženém kapitálu z bilance. [7]

Ukazatel rentability aktiv je pokládán za zásadní měřítko výnosnosti, neboť porovnává zisk s celkovými aktivy, která byla vložena do podnikání bez ohledu na zdroj financování. Ukazatel ROA určíme podle vztahu

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}, \quad (5)$$

kde EBIT znamená zisk před úroky a daněmi. Aktivy se rozumí hodnota celkového majetku, která je uvedena v rozvaze jako položka aktiva celkem.

Ukazatel ROA může mít též jinou podobu,

$$ROA = \frac{EBIT + úroky \times (1 - t)}{aktiva}, \quad (6)$$

kde t značí sazbu daně z příjmu.

Vzorec pro výpočet rentability vlastního kapitálu zní

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní kapitál}, \quad (7)$$

kde EAT značí zisk po zdanění a hodnotu VK najdeme opět v rozvaze. Ukazatel ROE znázorňuje celkovou ziskovost vlastních zdrojů a tudíž i jejich ocenění z výnosu. Tento ukazatel zajímá hlavně akcionáře, resp. jiné podílníky závodu.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů- ROCE je dána vzorcem

$$ROCE = \frac{EBIT}{vlastní kapitál + dlouhodobé dluhy} \quad (8)$$

Tento ukazatel slouží k hodnocení výnosnosti investovaného kapitálu v rámci investiční činnosti závodu. [2]

- Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity slouží k zodpovězení otázky, je-li závod schopen včas uhradit své krátkodobé závazky. [1] Krátkodobé závazky obvykle představují krátkodobé bankovní úvěry a krátkodobé neúročené závazky plynoucí z dodavatelsko-odběratelských vztahů (tzv. obchodní úvěr). [2] Údaje potřebné k výpočtu jednotlivých ukazatelů likvidity se čerpají z rozvahy. Úkolem ukazatele likvidity je vysvětlení vztahu mezi oběžnými aktivy a krátkodobým závazky.

Ukazatel běžné likvidity bývá také nazýván jako poměrový ukazatel pracovního kapitálu. Vypočte se jako

$$\text{ukazatel běžné likvidity} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (9)$$

Ukazatel slouží k zjištění, kolikrát jsou oběžná aktiva schopna pokrýt krátkodobé závazky dané společnosti. [1] Výše tohoto ukazatele se pokládá za adekvátní, jestliže se pohybuje v rozmezí 1,5 až 2,5. [2]

Při výpočtů ukazatele okamžité likvidity jsou vyloučeny zásoby, protože tvoří nejméně likvidní položku.

$$\text{ukazatel okamžité likvidity} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (10)$$

Směrná hodnota ukazatele se pohybuje v rozmezí 1,0 – 1,5. Je-li hodnota ukazatele výrazně nižší než 1,0 vypovídá to o neúměrné váze zásob v bilanci společnosti. [1]

Do této skupiny poměrových ukazatelů se také řadí ukazatel hotovostní likvidity. Při jeho určování se navíc neberou v potaz ani krátkodobé pohledávky, protože nejsou k použití ihned. Z tohoto důvodu je tento ukazatel likvidity považován za „nejpřísnější“. Jeho směrná hodnota se nachází v intervalu 0,1 – 0,2. [1]

$$\begin{aligned} & \text{ukazatel hotovostní likvidity} \\ &= \frac{\text{hotovost a účty v bance} + \text{obchodovatelné cenné papíry}}{\text{krátkodobé závazky}} \end{aligned} \quad (11)$$

- Ukazatele aktivity

Úkolem těchto ukazatelů je snaha změřit úspěšnost managementu závodu při využívání aktiv. [6] Při stanovení hodnoty ukazatele se čerpají údaje jak z rozvahy, tak i z výkazu zisku a ztrát.

Následující ukazatel slouží k měření intenzity využívání všech aktiv. [1] Udává počet obrátů za rok. Tento ukazatel se především využívá pro mezipodnikové porovnání. Závod používá majetek efektivněji, čím je hodnota ukazatele vyšší.

$$\text{obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (12)$$

Převrácená hodnota ukazatele obrátky celkových aktiv násobená 360, příp. 365, nám vyjádří dobu obratu ve dnech. Za příznivou dobu obratu se pokládá co nejkratší doba. Preferovány jsou nízké hodnoty ukazatele.

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \times 360}{\text{tržby}} \quad (13)$$

Ukazatel doby obratu pohledávek nám sděluje průměrnou dobu placení faktur. Dále svědčí o strategii vedení pohledávek. V případě stálého přesahování doby splatnosti je třeba prošetřit platební kázeň odběratelů. [2]

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \times 360}{\text{tržby}} \quad (14)$$

Obrat zásob neboli doba obratu zásob udává počet dní, během kterých trvá jedna obrátka. [1] Tento ukazatel je rozsáhle používán. Průměrná obrátka trvá 15-20 dní, podle zaměření závodu. [2] Obrátku zásob vypočteme podle vzorce

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \times 360}{\text{tržby}} \quad (15)$$

Poznámka: Horní hranice směrných hodnot by mohla být posunuta až na 30 dní, neboť v současnosti je pro zaplacení faktur platná právě tato lhůta.

Doba obratu závazků je ukazatel, který zobrazuje počet dní, během kterých je dodavateli poskytnut obchodní úvěr. [2]

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \times 360}{\text{tržby}} \quad (16)$$

Doba obratu závazků a doba obratu pohledávek by měly být zhruba stejně dlouhé. Jinak to poukazuje na nestejnou platební morálku obou obchodních stran. Je-li v případě našeho závodu kratší doba obratu závazků oproti době obratu pohledávek, znamená to, že náš závod má méně spolehlivé odběratele, neboli je úvěruje. Naopak, je-li doba obratu KZ našeho závodu delší, je potom závod úvěrován svými dodavateli.

- Ukazatel zadluženosti

Úkolem ukazatelů zadluženosti je sledovat souvislost mezi cizími a vlastními zdroji. [6] Používá-li firma dluh neboli finanční páku podstupuje riziko, že se dostane do potíží a nebude moci splácet své závazky. [1] Avšak, v určitých případech zadluženost firmy, nemusí nutně vadit a nemusí vytvářet nežádoucí profil závodu. [6] Mezi používané ukazatele patří:

Podíl vlastního kapitálu na aktivech (*Equity Ratio*, ukazatel finanční nezávislosti), který vypočítáme dle vzorce

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (17)$$

Tento ukazatel popisuje dlouhodobost finanční stability závodu. Dále určuje, do jaké úrovně je závod schopen hradit svůj majetek vlastními zdroji a míru své finanční samostatnosti.

Ukazatel celkové zadluženosti (*Debt Ratio I.*), který slouží k posouzení přiměřenosti zadlužení a je dán vzorcem

$$Debt Ratio I. = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva} \quad (18)$$

a ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu (*Debt Equity Ratio*) zjistíme dle vztahu

$$Debt Equity Ratio = \frac{cizí\ kapitál}{vlastní\ kapitál} \quad (19)$$

Přijatelná zadluženost vlastního kapitálu je podmíněná vývojovou fází firmy a přístupem vlastníků k riziku. V případě, že se ukazatel pohybuje v mezích od 80 % do 120 %, jedná se o stabilní závod. [2]

Úrokové krytí vyjadřuje, kolikrát je výše zisku spolu s nákladovými úroky schopna pokrýt tyto úroky. „Čím je vyšší úrokové krytí, tím je finanční situace lepší.“

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (20)$$

V případě, že hodnota ukazatele je menší jak 100 %, závod si ani na úroky nevydělá. Rovná-li se hodnota 100 %, nedosáhne závod žádného zisku, pouze pokryje úroky. Směrná hodnota je v současnosti min. 300 %. [2]

- Ukazatele produktivity práce

Tato skupina ukazatelů zobrazuje vztah výkonnosti závodu k nákladům na zaměstnance. [6]

$$\begin{aligned} &\text{osobní náklady ku přidané hodnotě} \\ &= \frac{\text{osobní náklady}}{\text{přidaná hodnota}} \end{aligned} \quad (21)$$

$$\begin{aligned} &\text{produktivita práce z přidané hodnoty} \\ &= \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet pracovníků}} \end{aligned} \quad (22)$$

$$\text{produktivita práce z tržeb} = \frac{\text{tržby}}{\text{počet pracovníků}} \quad (23)$$

Analýza soustav ukazatelů

Pro analýzu soustav ukazatelů je typické, že existují určité hlavní syntetické ukazatele, které jsou postupně rozděleny do jednotlivých vysvětlujících ukazatelů. Jsou rozděleny takovým způsobem, že celá soustava vytváří tvar pyramidy. Existuje funkční závislost mezi dílčími ukazateli a hlavním syntetickým ukazatelem. Tato závislost je ve formě matematických rovnic. [2] Provede-li se libovolný zásah do jednoho z podukazatelů, jsou potom ovlivněny vrcholové ukazatele v celé soustavě. [9]

Příkladem je Du Pontův rozklad ukazatelů ROA a ROE. Zaměřuje se na rozklad rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu a stanovení velikostí vlivu jednotlivých položek, které do tohoto ukazatele vstupují.[9]

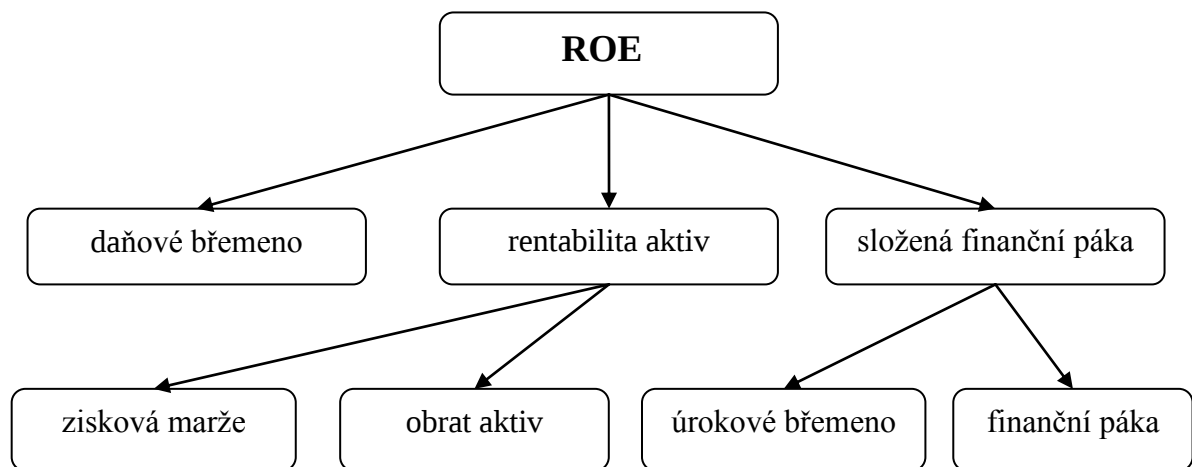

Schéma 2.4 Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)[6]

$$\begin{aligned}
 \text{ROE} = & \\
 & \text{daňové břemeno} \times \text{rentabilita aktiv} \times \text{složená finanční páka} = \\
 & \text{daňové břemeno} \times \text{zisková marže} \times \text{obrat aktiv} \times \text{úrokové břemeno} \times \\
 & \text{finanční páka} \quad [9]
 \end{aligned} \quad (24)$$

$$\text{daňové břemeno} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{zisk před zdaněním}} \quad (25)$$

$$\text{rentabilita aktiv} = \text{zisková marže} \times \text{obrat aktiv} \quad (26)$$

$$\text{zisková marže} = \frac{EBIT}{\text{tržby}} \quad (27)$$

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (28)$$

$$\text{složená finanční páka} = \text{úrokové břemeno} \times \text{finanční páka} \quad (29)$$

$$\text{úrokové břemeno} = \frac{\text{zisk před zdaněním}}{EBIT} \quad (30)$$

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (31)$$

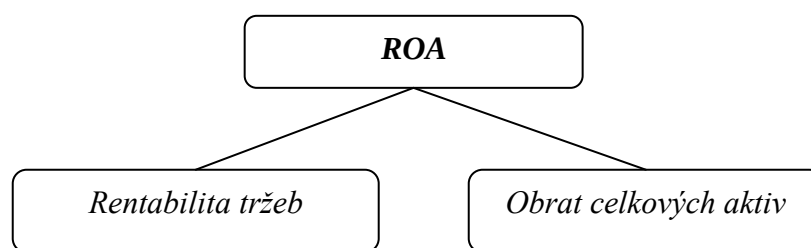

Schéma 2.5 Rozklad ROA [9]

$$\text{rentabilita tržeb} = \frac{EBIT}{\text{tržby}} \quad (32)$$

$$\textit{obrat celkových aktiv} = \frac{\textit{tržby}}{\textit{celková aktiva}} \quad (33)$$

3 AEV SPOL. S R.O.

V této kapitole představím firmu, jejíž účetní výkazy budu analyzovat.

3.1 Základní údaje

V Obchodním rejstříku najdeme uvedenou společnost pod obchodní firmou AEV, spol. s r. o. Právní forma závodu je tedy společnost s ručením omezeným, která je jednou z možných právních forem podnikání na území České republiky. Sídlo společnosti se nachází v městě Kroměříži na adrese Jožky Silného 2783. Identifikační číslo společnosti je 155 29 231. Základní kapitál v současnosti činí 3 352 000 Kč. Předmětem podnikání je výroba elektrických a elektronických přístrojů.

3.2 Historie

Firma byla založena v únoru roku 1991 devíti zakladateli, kteří uzavřeli písemně společenskou smlouvu. Dále museli složit základní kapitál v minimální výši 200 000 Kč. Každý se zakladatelů vložil vklad ve výši 200 000 Kč. Základní kapitál při založení společnosti tedy činil 1 800 000 Kč. Svoji výrobu firma zahájila v květnu roku 1991. V roce 1995 postavila výrobní halu o rozloze 1 200 m² a získala certifikát ISO 9001. Byla také zařazena mezi dodavatele Volkswagen AG. Roku 1997 zahájila výrobu elektronických transformátorů a předřadníků pro osvětlovací techniku. V roce 2001 byla otevřena nová výrobní hala o rozloze 3 600 m². O dva roky později získala firma certifikáty ISO 9001:2000 a VDA 6.1. V roce 2005 začala firma vyvíjet projekty pro BMW. Následující rok začala vyrábět měřicí elektroniku. O dva roky později byla recertifikována podle ISO 9001:2000, VDA 6.1 a certifikována podle ISO 14 001. Během roku 2010 a 2011 začala firma vyrábět topná tělesa a hlavně se začala zabývat testováním a měřením techniky.

3.3 Strategie firmy

Strategie firmy se ubírá těmito směry:

- Rozšiřování spolupráce se strategickými zákazníky, aktivní účast na inovacích a nových produktech.
- Starost o vztah se stávajícími zákazníky a stálé hledání nových možností a zákazníků.

- Nabízení kreativního řešení v konkrétních koutech trhu.
- Trvalé vyhledávání úspor ve všech procesech.

3.4 Orgány společnosti

Společnost musí mít ze zákona určitou organizační strukturu. Musí mít vždy statutární orgán - jednatele a nejvyšší orgán - valnou hromadu. Jelikož se jedná o právnickou osobu, nemůže jednat sama, ale jednají za ni jednatelé. Dále ve firmě může působit nepovinný kontrolní orgán – dozorčí rada. Její založení závisí pouze na společnících a musí mít minimálně tři členy. [3]

3.4.1 *Jednatelé*

Jsou povinným, statutárním orgánem společnosti a jsou zmocněni jednat ve všech jejich záležitostech.

Jednatelé společnosti jsou: Ing. Zdeněk Mlčák
Ing. Zbyněk Podhorný
Ing. Milan Divílek

3.4.2 *Valná hromada*

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti a je složena ze společníků.

Společníci: Ing. Zdeněk Hasala
Ing. Zdeněk Mlčák
Ing. Miloš Sklenář
Ing. Zbyněk Podhorný
Ing. Břetislav Doleček
Ing. Milan Divílek
Ing. Josef Samek

Společný obchodní podíl:

Podílník: Marie Peštuková
Ivo Peštuka
Irena Bartošeková
Hana Peštuková

„Základní funkce valné hromady spočívá v ustanovení statutárního popř. i dozorčího orgánu, v rozhodování o zásadních otázkách života, udílení závazných pokynů ostatním orgánům společnosti a kontrole plnění uložených případů.“ [3]

3.5 Výrobky a zákazníci

Firma se zabývá vývojem a výrobou:

- automobilní elektroniky,
- elektronikou pro osvětlovací techniku,
- zákaznickou elektronikou.

Do automobilní elektroniky se řadí výrobky pro osobní vozidla, nákladní auta, autobusy a traktory. Pro osobní automobily firma například vyrábí dálkové ovládání pro centrální zamykání, centrální zamykání, řídicí jednotky a přerušovače směrových světel pro tažná zařízení, aj. Mezi hlavní zákazníky patří Škoda Auto, Westfalia, BMW, Volkswagen, Audi, Satrema a další. Hlavním zákazníkem výrobků pro nákladní vozidla je Avia Ashok Leyland Motors, pro které firma vyrábí akustickou signalizaci, řídicí jednotku motorové brzdy a žhavení, řídicí jednotka ovládání mlhových světel. Mezi odběratele výrobku pro autobusy, jako jsou například časová relé, akustická signalizace, řídicí jednotka motorových brzd, programovatelný cyklovač stěračů, patří zejména Iveco Česká Republika. Pro traktory vyrábí AEV přerušovače směrových světel, řídicí jednotku žhavení a řídicí jednotku ovládání hydrauliky. Firma také vyrábí leteckou elektroniku pro letoun L159, jejichž odběratelem je AERO Vodochody, Zbrojovka Vsetín – INDET a Jihlavan.

Elektronika pro osvětlovací techniku zahrnuje elektronické transformátory pro halogenové lampy, elektronické předřadníky pro žárovky, transformátory pro LED Moduly, LED Moduly, vývoj a výroba dle zadání zákazníků. Mezi hlavní zákazníky patří: Vossloh Schwabe, Matsushita Electronic Německo a KOCH Německo.

Pod zákaznickou elektroniku řadí firma řídicí jednotky dálkového ovládání osvětlení a elektronická trať pro halogenové lampy, které vyrábí pro firmu Wilhelm Koch GmbH. Dále se zabývá montáží desek plošných spojů pro firmy Sitronics Telecom Solutions. Pro firmu Hagenuk KMT se zabývá montáží, testováním DPS a přepracováváním výrobků.

4 ANALÝZA SPOLEČNOSTI

V následující části bakalářské práce se zaměříme na výpočty a interpretaci použitých ukazatelů. Jako výchozí zdroj informací jsme použili výroční zprávy z let 2008 – 2013, jejichž nedílnou součástí jsou účetní výkazy. V práci jsem vycházela z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Analýzu firmy zahájím nejdříve základními metodami, a to analýzou trendů a analýzou struktury. Tyto metody budeme postupně aplikovat na rozvahu a výkaz zisků a ztrát na celé sledované období. Pro celkové dohodnocení situace závodu využijeme poměrové ukazatele.

Tabulky a grafy, které jsou součástí této kapitoly, jsem zhotovila vlastními silami z dat poskytnutých analyzovaným závodem.

4.1 Analýza rozvahy

Finanční analýzu firmy AEV s.r.o. začneme analýzou rozvahy, kterou jsme zpracovali od konce roku 2008 do konce roku 2013. Celkovou rozvahu závodu za sledované období naleznete v příloze A a B v souboru příloha A, B na přiloženém CD. K výpočtu horizontální analýzy jsme použili vzorce (1) a (2) a hodnoty dosadili z rozvahy. Za pomoci horizontální analýzy se zaměříme na podrobný popis jednotlivých položek aktiv a pasiv. Zpracovanou horizontální analýzu aktiv naleznete v příloze D a horizontální analýzu pasiv v příloze E, obě přílohy jsou opět na přiloženém CD. Hodnoty celkových aktiv a celkových pasiv se prakticky pohybují v průměru kolem hodnoty 250 000 tis. Kč.

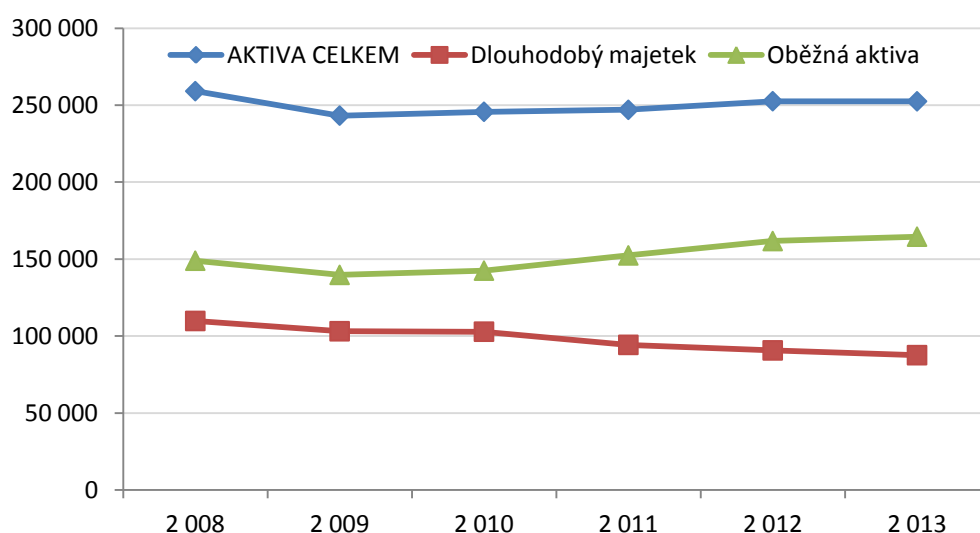
Při prvním projetí horizontální analýzy nás zaujme, že v aktivech velmi výrazně poklesly pohledávky za společníky, které spadají do krátkodobých pohledávek. V roce 2013 došlo k poklesu o téměř 100 %, v absolutních číslech to činí 1 493 tis. Kč. Došlo skoro k celému splacení závazků společníků.

Na straně pasiv za tímto poklesem stojí stát – daňové závazky a dotace a rezervy. Daňové závazky a dotace klesly o celých 100 % v roce 2013, tj. v absolutních jednotkách o 36 tis. Kč. Rezervy také klesly o 100 % v důsledku jejich vyčerpání, a to také v roce 2013. Tento pokles činí 9 656 tis. absolutních jednotek.

Avšak ani pohledávky za společníky ani daňové závazky a dotace téměř nijak neovlivnily bilanční sumu, neboť podíly těchto položek na celkové položce jsou nepatrné, konkrétně váha pohledávek za společníky je 0,261 % a váha daňových závazků je nulová.

Horizontální a vertikální analýza aktiv

Jak lze vidět na grafu 4.1, má bilanční suma mírně zhoupnutý trend po celé sledované období. Na konci roku 2013 nedosahovala hodnota aktiv (252 207 tis. Kč) výše aktiv z konce roku 2008 (259 100 tis. Kč). Celkový pokles za všechny sledované roky činí 15 963 tis. Kč. Patrné je minimum v roce 2009, kdy stav aktiv činil 243 214 tis. Kč (pokles o 15 896 tis. Kč, o 6,135 % oproti konci roku 2008). Toto minimum bylo způsobeno poklesem daňových pohledávek spolu s dlouhodobým hmotným majetkem. Významná je pouze váha dlouhodobého hmotného majetku na aktivech (42,395 %) oproti daňovým pohledávkám, kdy jejich podíl na celkových aktivech klesl ze 4,686 % na 1,220 %. Chování aktiv v průběhu sledovaných let však nejvíce ovlivnilo chování oběžných aktiv (viz graf č. 4.1). Jejich stav byl nejnižší též na konci roku 2009 a činil 139 745 tis. Kč. Od konce roku 2010 oběžná aktiva rostla rychleji než aktiva. Pokud jde o DM, jeho stav se v průběhu sledovaných let snižoval (z hodnoty 259 110 tis. Kč na konci roku 2008 až na hodnotu 252 507 tis. Kč na konci roku 2013), takže na celková aktiva působil stejnoměrně pouze v roce 2009 a poté již protichůdně.

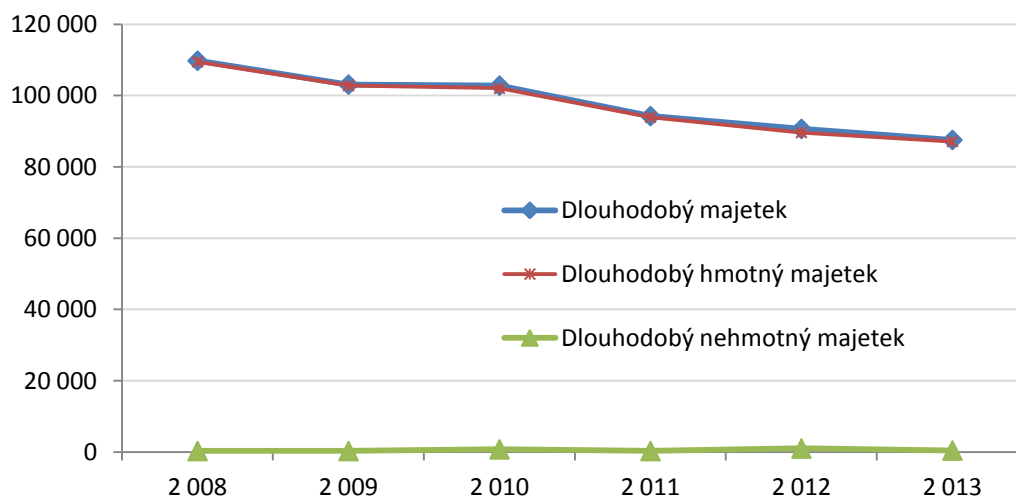

Graf 4.1 Vývoj aktiv

K nejvyššímu nárůstu bilanční sumy došlo na konci roku 2012, kdy celková aktiva vzrostla o více jak 2 %, tj. v absolutních číslech o 5 596 tis. Kč. Důvodem toho nárůstu je na straně aktiv dlouhodobý nehmotný majetek, kdy došlo k investicím do softwaru, který

se navýšil o více jak 228 %. Ale váha DNM je nepatrná, takže i zvýšení o 228 % určitě nijak výrazně neovlivnilo zvýšení aktiv. Zvýšení aktiv z pohledu vertikální analýzy bylo způsobeno krátkodobým finančním majetkem a krátkodobými pohledávkami. I přesto, že nedošlo k výraznému nárůstu těchto položek (o 20 – 30 %), tak je jejich váha na aktivech významná. U krátkodobého finančního majetku jde o necelých 14 % a u krátkodobých pohledávek o necelých 18 % z celkových aktiv.

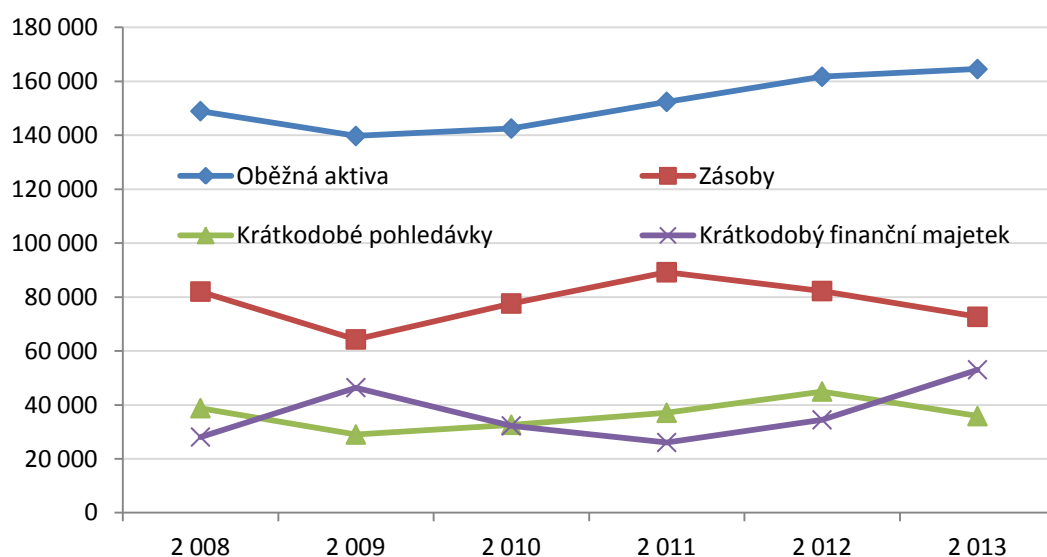
Dlouhodobý majetek vykazoval v každém roce sledovaného období klesající trend, největší meziroční pokles (o 8 554 tis. Kč, tj. 8,320 %) pak v roce 2011. Ten zapříčinil DHM (pokles o 8 089 tis. Kč, o 7,927 %), konkrétně položka jiný DHM. Nicméně jiný DHM nemá téměř žádnou váhu na aktivech (v průměru 0,024 % po celé období). DNM reprezentovaný prakticky jen softwarem vykazoval zhoupnutý trend, zřetelná jsou maxima na konci let 2010 (777 tis. Kč, meziroční růst o 463 tis. Kč, 147,452 %) a 2012 (1 025 tis. Kč, meziroční růst o 713 tis. Kč, 228,526 %). Tento nárůst byl způsoben účastí firmy v programu Evropských fondů pro rozvoj IT. Po těchto maximech následoval vždy propad, v roce 2011 na téměř původní hodnotu (312 tis. Kč, pokles o 465 tis. absolutních jednotek) a v roce 2013 na hodnotu 459 tis. Kč (pokles o 566 tis. absolutních jednotek). Důvodem těchto poklesů bylo odepsání a konec užívání zastaralého softwaru.

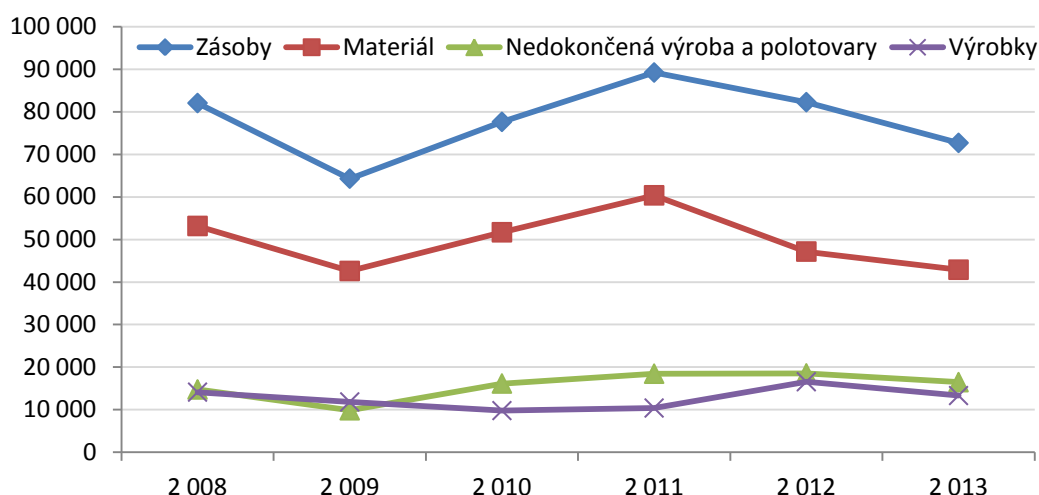
Graf 4.2 *Vývoj dlouhodobého majetku*

Oběžná aktiva vykazovala v průběhu sledovaného období zhoupnutý průběh. Nejnižší hodnota (139 745 tis. Kč) nastala na konci roku 2009, následně se hodnota OA

zvyšovala až na hodnotu 164 553 tis. Kč na konci roku 2013. Průběh OA nejvíce ovlivnilo chování zásob, a to v letech 2009 – 2011, v roce 2012 to byly krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek, jehož vliv přetrval i v roce 2013. Z vertikální analýzy je zřejmé, že největší vliv na OA tvoří zásoby. U zásob je patrné minimum na konci roku 2009 (64 275 tis. Kč) a maximum na konci roku 2011 (89 200 tis. Kč). Od tohoto roku hodnota zásob klesala. Chování zásob nejvíce ovlivnily zásoby materiálu, rovněž je zřejmá jejich nejnížší hodnota na konci roku 2009 (42 528 tis. Kč) a nejvyšší hodnota na konci roku 2011 (60 350 tis. Kč), viz graf č. 4.4. V roce 2012 však zásoby materiálu klesaly rychlejším tempem než celkové zásoby a v dalším roce naopak. Nedokončená výroba a polotovary působily na celkové zásoby stejnoměrně v letech 2009 – 2011 a v roce 2013, jejich vliv však byl nižší než vliv zásob materiálu díky nižšímu podílu na aktivech (viz přílohu G). V roce 2012 zůstal stav nedokončené výroby téměř nezměněn (nepatrné zvýšení o 68 tis. Kč). Zřejmá je její nejnížší hodnota na konci roku 2009 (9 865 tis. Kč). Zásoba výrobků působila na stav zásob stejnoměrně pouze v roce 2009 a 2013, v ostatních letech bylo její chování protichůdné. Průběh této zásoby během sledovaného období vykazoval jen mírně zhoupnutý charakter s nejvyšší hodnotou na konci roku 2012 (16 567 tis. Kč). Jelikož se jedná o výrobní podnik, není překvapující, že materiál tvoří většinový podíl zásob.

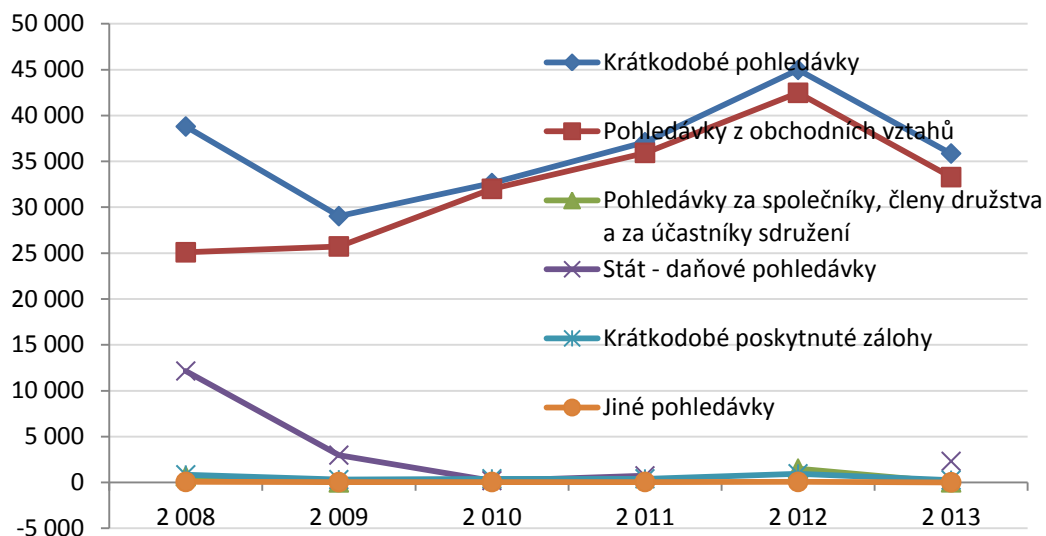

Graf 4.3 Vývoj oběžných aktiv

Graf 4.4 *Vývoj zásob*

Vliv krátkodobých pohledávek na oběžná aktiva byl stejnoměrný po celé sledované období až na rok 2013, kdy se jejich stav snížil (pokles o 9 117 tis. Kč, 20,272 %). Patrné je jejich minimum na konci roku 2009 (29 027 tis. Kč) a maximum na konci roku 2012 (44 973 tis. Kč). Chování krátkodobých pohledávek ovlivňovaly nejprve daňové pohledávky, a to v roce 2009, kdy došlo k jejich poklesu o 2 781 tis. Kč (93,669 %). V dalších letech je zřejmý silný vliv pohledávek z obchodních vztahů, jejichž nejvyšší hodnoty bylo dosaženo na konci roku 2012 (42 473 tis. Kč). Průběh jiných pohledávek, krátkodobě poskytnutých záloh a pohledávek za společníky byl vcelku stabilní a jejich vliv na průběh celkových krátkodobých pohledávek nepatrný. Největší váhu na krátkodobých pohledávkách po celé období mají pohledávky z obchodních vztahů a s nimi na konci roku 2008 a 2013 mají i výraznou váhu daňové pohledávky.

Graf 4.5 Vývoj pohledávek

Krátkodobý finanční majetek působil na oběžná aktiva nejprve protichůdně, viz graf 4.3 a to v letech 2009 – 2011, poté již stejnoměrně. Jeho vliv byl značný zejména v roce 2013, kdy hodnota krátkodobého finančního majetku vzrostla o 18 556 tis. Kč (53,948 %) díky velkému přílivu peněz na bankovní účet. Bankovní účty tvoří takřka celý podíl na krátkodobém finančním majetku.

Když se zaměříme na horizontální analýzu aktiv podrobněji, zjistíme, že nedošlo po celé sledované období ke změně dlouhodobých poskytnutých záloh. Společnost vlastní stále stejné pozemky a budovy. Hodnota budov se snižuje v důsledku odpisování, nicméně její váha na aktivech je velmi výrazná. Dále lze vidět, že došlo ke snížení jiného dlouhodobého hmotného majetku na nulovou hodnotu. Jedná se konkrétně o investici z roku 2005, která byla zařazena do této složky z důvodu jiného způsobu odpisování. Tato investice byla již v roce 2011 zcela odepsaná.

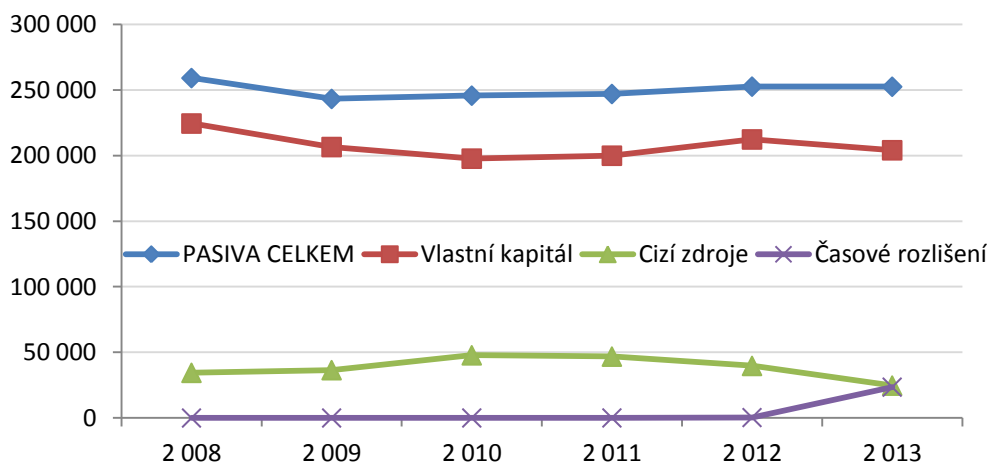
V grafu 4.1 lze vidět opačné tendence vývoje mezi oběžnými a stálými aktivy, kdy oběžná aktiva mají tendence narůstat a stálá aktiva naopak tendenci se snižovat.

Horizontální a vertikální analýza pasiv

Hodnota celkových pasiv se po celé sledované období (2009 - 2013) pohybuje kolem 250 000 tis. Kč. Přičemž na konci roku 2012 došlo k největšímu nárůstu celkových pasiv za celé sledované období. Je to zapříčiněné ostatními rezervami, které vzrostly

o 1 022 % během jednoho roku, v absolutních jednotkách to představuje 4 600 tis. Kč. I váha rezerv není zrovna nejvyšší, není však ani zanedbatelná. Nárůst pasiv byl ovlivněn výsledkem hospodaření, který narostl za rok o 193 %, a i jeho váha na celkových pasivech je docela významná (9,5 %).

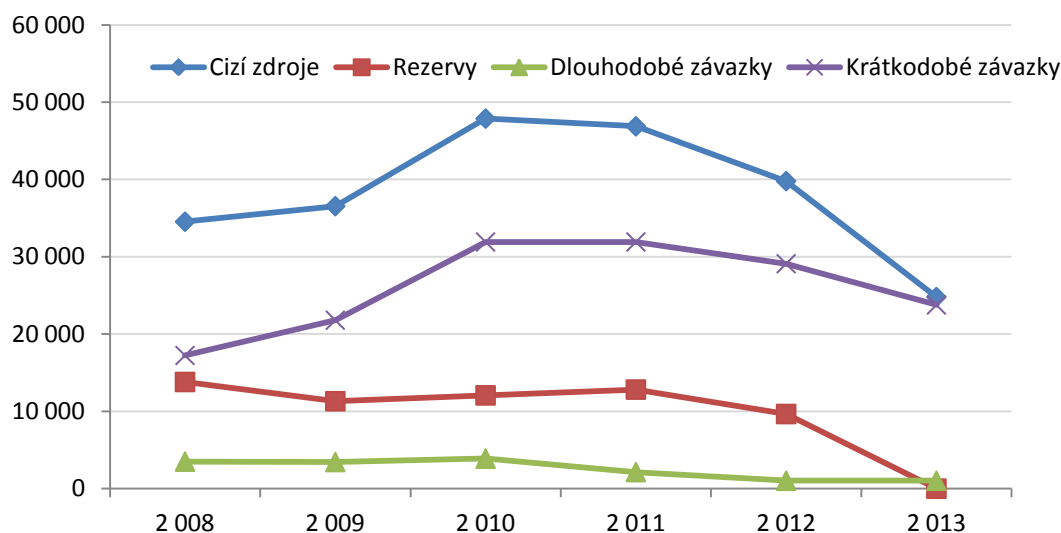
Pasiva dosahují nejvyšší hodnoty na konci roku 2008 (259 110 tis. Kč) a nejnižší hodnoty v roce 2009 (243 214 tis. Kč). V roce 2009 došlo k nejnižšímu poklesu za sledované období a to o 15 896 tis. Kč (6,135 %). Tento pokles byl zapříčiněn vyplacením společníka a dividend. Z grafu č. 4.6 lze vidět, že časové rozlišení mělo na pasiva minimální vliv až na rok 2013, kdy došlo k velmi výraznému nárůstu ze 450 tis. Kč na 23 617 tis. Kč (nárůst o 5 148,222 %) z důvodů reklamace zapříčiněnou firmou. Z pohledu vertikální analýzy má časové rozlišení významnou váhu na pasivech v tomto roce. Také lze v grafu 4.6 vidět, že cizí zdroje mají spíše opačný trend chování než pasiva až na roky 2010 a 2013. Naopak chování vlastního kapitálu je na první pohled velmi podobné chování celkových pasiv, při podrobnějším zjištění však vlastní kapitál během let 2009 – 2010 klesá a během 2011 - 2012 rostou. Vlastní kapitál má po celé sledované období velmi výraznou váhu, jeho minimální podíl nejde pod 80 %, z čehož tedy plyne, že jeho vliv na vývoj pasiv je značný.

Graf 4.6 Vývoj pasiv

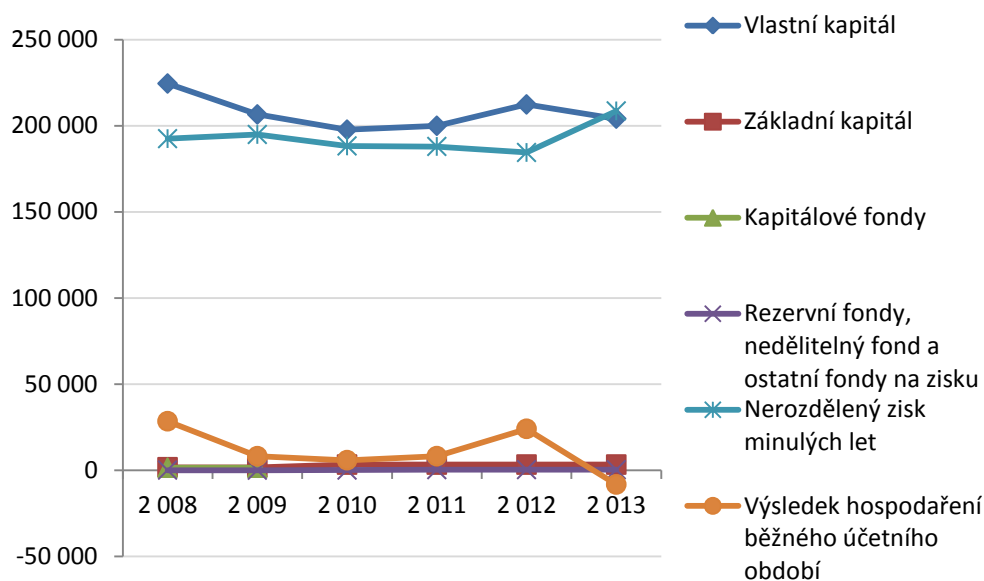
Cizí zdroje svého maxima dosahují v roce 2010 (47 872 tis. Kč) a minima v roce 2013 (24 791 tis. Kč, pokles o meziroční změnu 14 995 tis. Kč, tj. 37,689 %). Nejvíce na cizí zdroje působily krátkodobé závazky, které v podstatě kopírují křivku cizích zdrojů.

Cizí zdroje však zaznamenaly v roce 2013 výrazně hlubší pokles z důvodů rozpuštění rezerv a snížení krátkodobých závazků. Krátkodobé závazky nabývají maxima v letech 2010 – 2011, kdy nabývají téměř stejné hodnoty. K největšímu nárůstu došlo v roce 2010 (o 10 121 tis. Kč, 46,446%). Rezervy téměř po celé období vykazují klesající tendence, kdy v roce 2013 dosáhly nulové hodnoty díky jejich rozpuštění, jak už bylo psáno výše. Dlouhodobé závazky klesají po celé sledované období kromě roku 2010, kdy došlo k nárůstu o 443 tis. Kč (12,848 %). Krátkodobé závazky tvoří relativně významný podíl na pasivech, v průměru 10,409 %. Za celé sledované období, váha rezerv není též zanedbatelná, v průměru 4,780 % za roky 2008 - 2012, až na rok 2013, kdy je váha nulová. Váha dlouhodobých závazků je pro roky 2011-2013 zanedbatelná (v průměru 1 %).

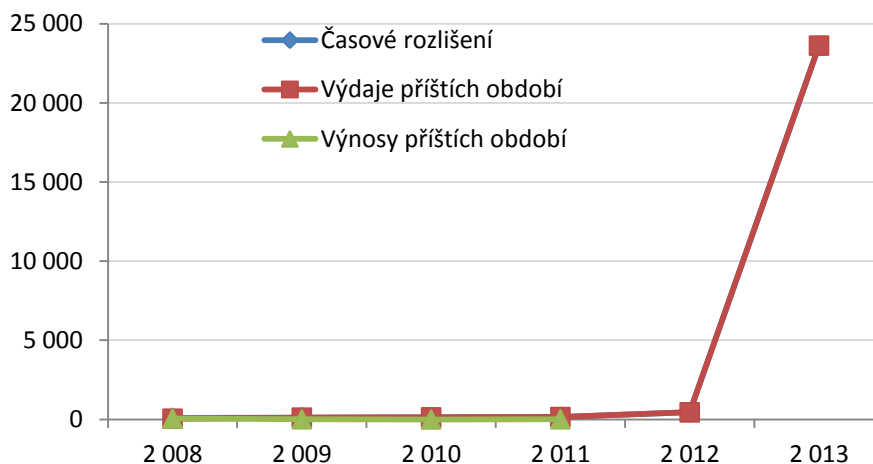
Graf 4.7 Vývoj cizích zdrojů

Vlastní kapitál ve sledovaných letech 2009-2010 pozvolna klesá. V letech 2010 – 2011 dojde k mírnému nárůstu na hodnotu 212 338 tis. Kč. V roce 2013 dochází opět k poklesu na 204 099 tis. Kč (o 3,880 %). Vlastní kapitál je nejvíce ovlivněn výsledkem hospodaření za běžné účetní období. Velmi výrazná je změna během období 2012 – 2013. V roce 2012 dosahuje maxima s hodnotou 24 110 tis. Kč a v roce 2013 se propadla firma do ztráty. Nerozdělený zisk z minulých let má zrcadlově převrácený mírný průběh jako vlastní kapitál. Pouze v letech 2009 a 2013 dochází k nárůstu, v roce 2013 k výraznému, protože došlo k převedení celého výsledku hospodaření z předchozího roku, tj. 24 110 tis. Kč. Kapitálové fondy a rezervní fondy se na vývoji vlastního kapitálu skoro neúčastní.

Graf 4.8 Vývoj vlastního kapitálu

U časového rozlišení dochází pouze v roce 2013 k výrazné změně a to u položky výdaje příštích období. Došlo k nárůstu o 23 167 tis. Kč (5 148,222 %). Důvodem tohoto nárůstu je již dříve zmíněná reklamace. Vzrostla i velmi významně váha na celkových aktivech (z 0,178 % na 9,353 %).

Graf 4.9 Vývoj časové rozlišení pasiv

Z horizontální analýzy pasiv je zřejmé, že v roce 2010 došlo k navýšení základního kapitálu na současnou hodnotu. V roce 2012 získal závod dotace z EU, které využil ke spuštění dvou projektů. Jedním z těchto projektů bylo zefektivnění procesů výroby. Druhý projekt založený na spolupráci s VUT v Brně byl zamítnut.

V grafu 4.6 jsou znázorněny změny cizích zdrojů a vlastního kapitálu. Jak lze na grafu vidět vlastní kapitál velmi výrazně převyšuje cizí zdroje a závod ho využívá pro financování aktiv. To je zřejmé též z hodnot ukazatele finanční páky (poměr aktiv a vlastního kapitálu), která vyjadřuje, z jaké části jsou aktiva závodu kryta vlastním kapitálem, viz tabulka 4.1.

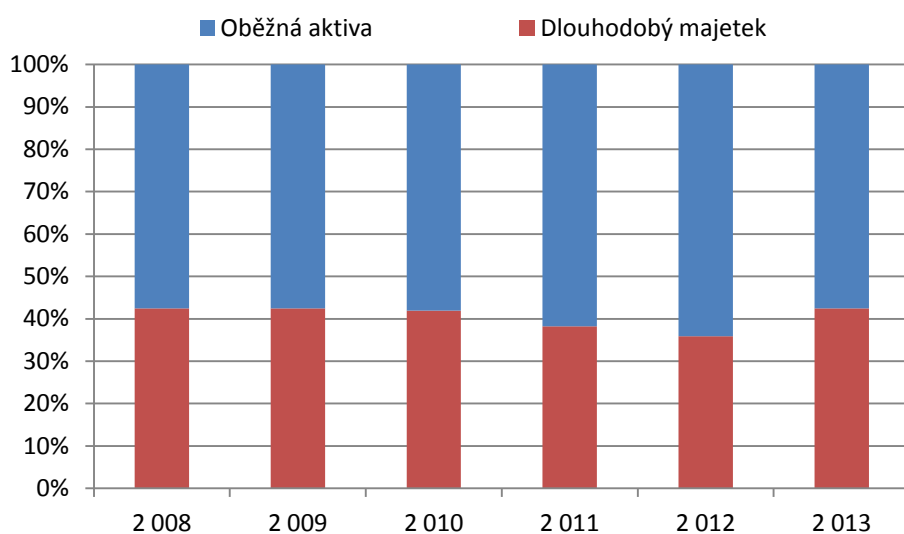
Vertikální analýza rozvahy

Podívejme se ještě na vertikální analýzu rozvahy, která nám pomůže zjistit podíly jednotlivých položek na celkových aktivech, resp. pasivech (neboli celkové bilanční sumě). Hodnota celkových aktiv, resp. pasiv tedy představuje 100 %. Výpočty podílů všech ostatních položek byly provedeny dle vzorce (3).

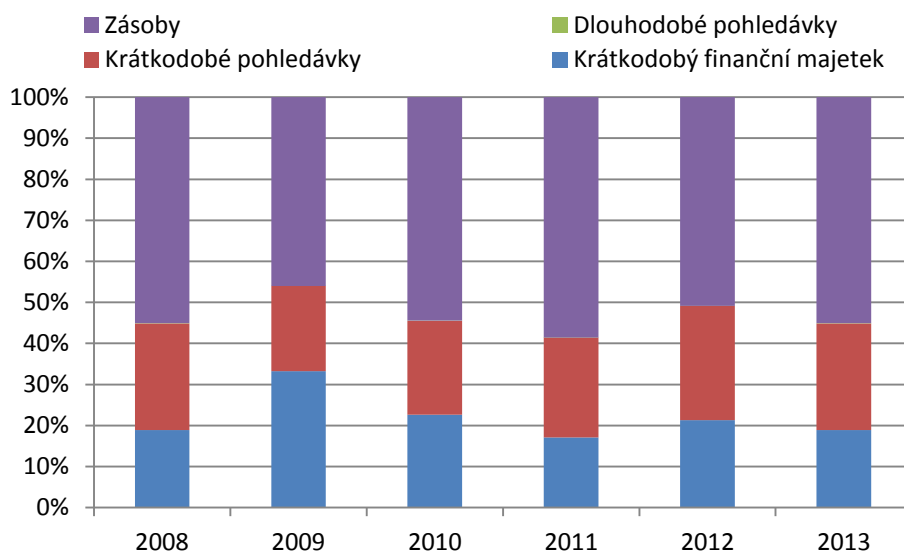
Platí, že čím větší je podíl, tím významnější je vliv ukazatele na nadřazenějšího ukazatele. Z vypočtených hodnot vertikální analýzy aktiv je evidentní, že oběžná aktiva tvoří převážnou část celkových aktiv. Po celé sledované období se oběžná aktiva pohybují kolem 60 %. Při podrobnějším rozboru zjistíme, že oběžná aktiva jsou tvořena především zásobami, hlavně tedy materiálem. Povšimněme si, že si závod udržuje stále určitou hladinu zásob z důvodu, že se jedná o výrobní závod. Dlouhodobý majetek se pohybuje kolem 40 %. Kolem 30 %, se na celkových aktivech podílí stavby. Nejmenší část aktiv je tvořena krátkodobým finančním majetkem.

Vzhledem k tomu, že podíl oběžných aktiv je v každém roce sledovaného období vyšší než podíl DM, potom jakákoli změna v oběžných aktivech bude mít na celková aktiva vyšší váhu. Konkrétně např. během roku 2011 došlo k růstu oběžných aktiv o 6,937 %, avšak k poklesu dlouhodobého majetku (o 8,32 %). Vzhledem k tomu, že oběžná aktiva mají vyšší podíl na aktivech (61,701 %) oproti dlouhodobému majetku (jen 38,167 %), působil růst oběžných aktiv také na růst celkových aktiv. Dlouhodobý majetek naopak působil proti tomuto růstu, ale vzhledem k jeho nižšímu vlivu trend vývoje celkových aktiv nebyl převrácen do opačného směru.

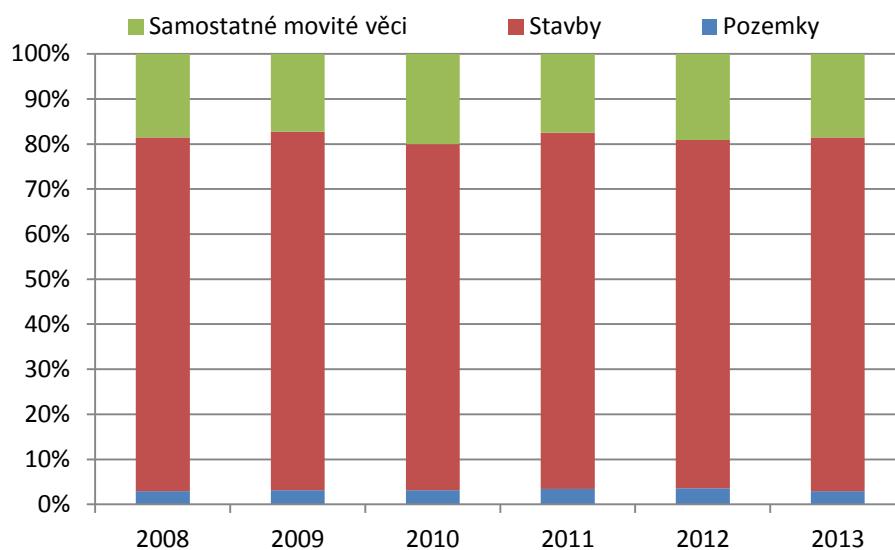
V následujících grafech lze vidět, co jsme výše popsali.

Graf 4.10 Zastoupení aktiv v letech 2008 – 2013

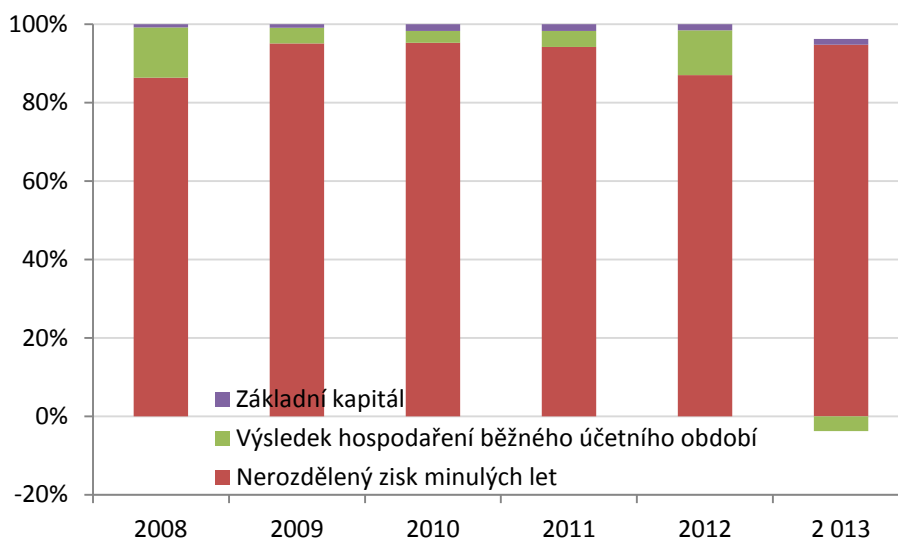

Graf 4.11 Zastoupení oběžných aktiv

Graf 4.12 Zastoupení dlouhodobého majetku

Vertikální analýza na straně pasiv nám prozrazuje, že pasiva jsou převážně tvořena vlastním kapitálem. Ten se během sledovaného období nejnižší pohybuje na hranici 80 %. Nerozdělený zisk minulých let představuje převážnou většinu vlastního kapitálu.

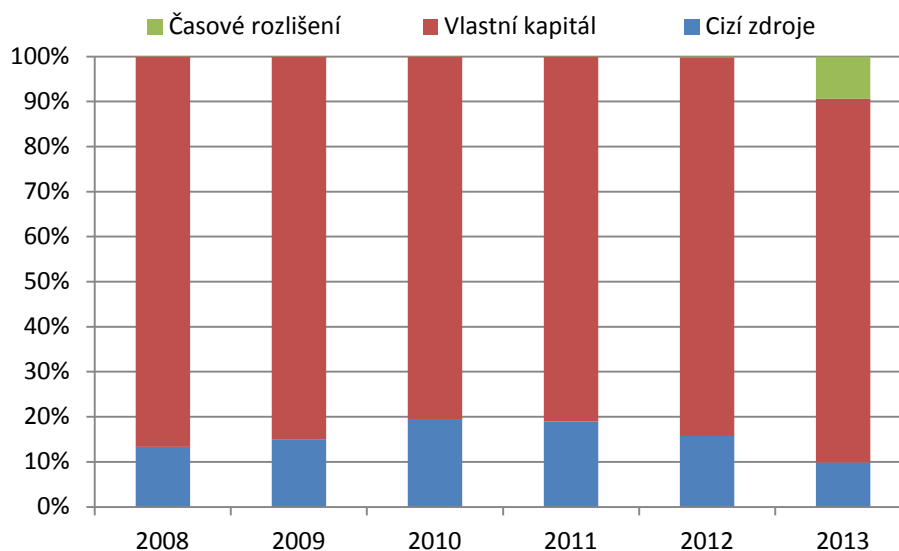

Graf 4.13 Struktura vlastního kapitálu

Cizí zdroje tvoří zhruba 15 % celkových pasiv, kromě roku 2013, kdy jsou cizí zdroje necelých 10 %. Časové rozlišení, přesněji výdaje příštích období se výrazněji podílí

na pasivech pouze v roce 2013, a to více jak 9 %. Opět změny vlastního kapitálu s nejvyšším zastoupením působily na celková pasiva nejvíce.

V následujících grafech je znázorněna struktura pasiv.

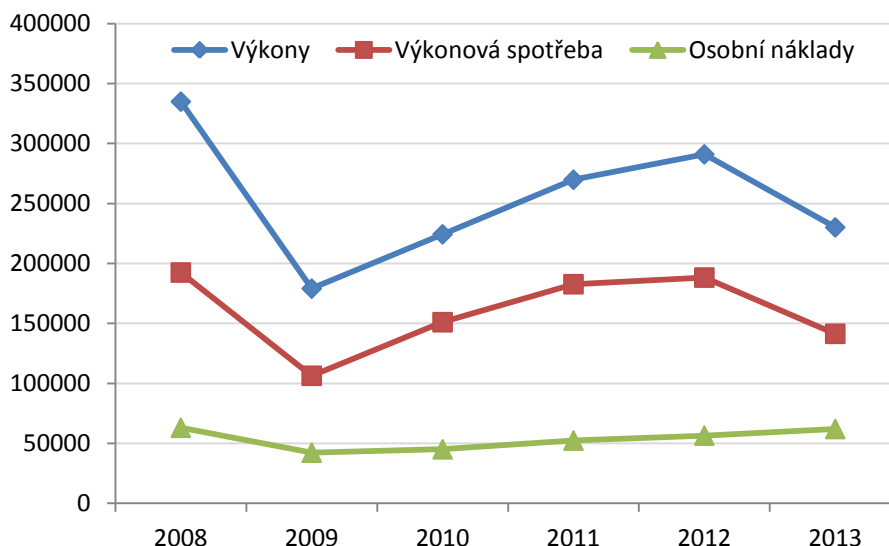
Graf 4.14 Zastoupení pasiv

4.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Dalším zkoumaným účetním výkazem je výkaz zisku a ztráty za sledované období 2008 – 2013. Provedeme horizontální tak i vertikální analýzu tohoto výkazu. Samotné provedení horizontální analýzy a celkovou podobu nalezneme v příloze F na přiloženém CD. K výpočtu použijeme vzorec (1) a (2) a hodnoty, které do něho dosazujeme, najedeme v příloze C, též na CD. Vertikální analýzu výkazu zisku a ztráty nalezneme v příloze CH na CD. Vertikální analýzu jsme provedli dle vzorce (3). Jako součtovou hodnotu jsme zvolili položku výkony.

Výkony závodu, na počátku sledovaného období vykazují velmi výrazný propad. Z maxima na konci roku 2008 na minimum na konci roku 2009, kdy klesly výkony o více jak 46 %, což v absolutních číslech činí 155 875 tis. Kč. Důvodem tohoto propadu byl přechod firmy od 1. 1. 2009 zpět z hospodářského účetního období na kalendářní, tak že účetní období 2007 - 2008 bylo 18-ti měsíční. V následujících třech letech tržby vzrostly. K největšímu nárůstu došlo v roce 2010, kdy výkony vzrostly o 25 %, absolutně 45 250

tis. Kč. Následující dva roky byl nárůst mírnější. V roce 2013 opět nastal pokles o 20 %, tento pokles v absolutních číslech činí 60 872 tis. Kč. Jednou z příčin zmíněného poklesu bylo zastavení přípravných prací na konci roku 2012 před zahájením sériové výroby ze strany klienta.

Graf 4.15 *Vývoj nákladů a výnosů*

Výkonová spotřeba má přibližně stejný průběh jako výkony, její tempo poklesu bylo v roce 2009 pomalejší. Minimum na konci tohoto roku bylo zapříčiněno jak poklesem služeb (o 58 %) tak poklesem spotřeby materiálu a energie (o 44 %). Vzhledem k vyšší váze materiálové spotřeby byla tato změna významnější než pokles služeb. Na pokles v roce 2013 měl vliv především úbytek spotřebovaného materiálu a energie, avšak jeho podíl na výkonech mírně klesl (z 61 % na 58 %). Ve zbývajících letech výkonová spotřeba vzrostla. Tento nárůst byl nejvýraznějším především v roce 2010, o 42 %. V absolutním vyjádření to představuje 44 645 tis. Kč. Největší váhu na výkonové spotřebě má spotřeba materiálu a energií, jelikož se jedná o výrobní podnik.

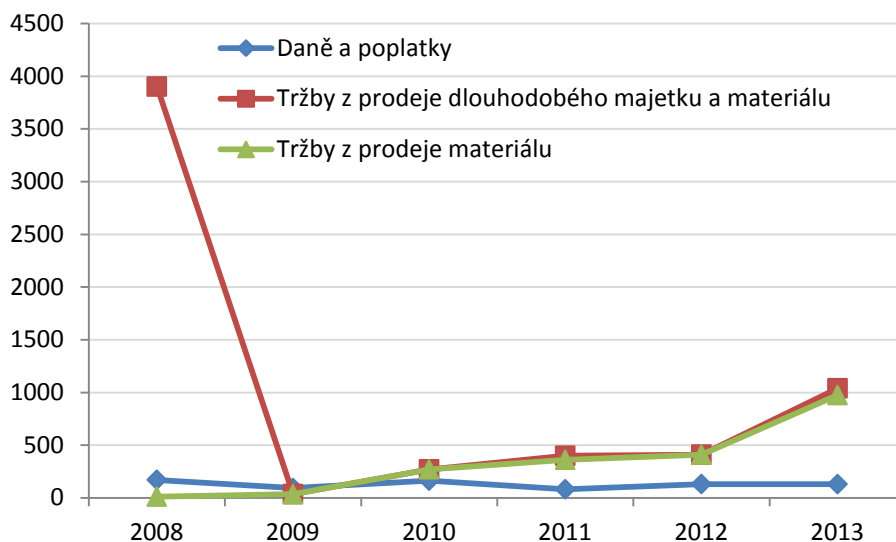
Osobní náklady klesly pouze v roce 2009 a to o 33 %, ve zbývajících letech mírně rostly. Mají na výkonech i docela významnou váhu po celé sledované období (průměrně 20 %), přesto jejich vliv na pokles výkonů nebyl tak silný jako vliv materiálové spotřeby.

Daně a poplatky měly po celé období kolísavý trend. Ob rok docházelo buď k přírůstku, nebo úbytku. K největšímu přírůstku došlo v roce 2010 o 75 % (tj. o 70 tis. Kč)

a naopak nejmenšímu přírůstku v roce 2013 o necelé 1 %. Nejvýraznější pokles nastal v roce 2011, a to o 50 % (pokles o 82 tis. Kč).

Tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu prudce klesly v roce 2009. Tento pokles činil téměř 100 %. Za tímto poklesem stojí tržby z prodeje dlouhodobého majetku. Nemělo to však skoro žádný vliv na výkony, podíl této položky na pasivech činí v průměru 0,341 %. Ve zbývajících letech je trend rostoucí, k největšímu nárůstu došlo v roce 2010. Nárůst je o 650 %, tj. v absolutních jednotkách 234 tis. Kč.

Tržby z prodeje materiálu mají rostoucí trend po celé sledované období, prakticky kopírují trend tržeb z prodeje dlouhodobého majetku. K největšímu nárůstu došlo v roce 2010 o 671 %, a naopak k nejmenšímu nárůstu v roce 2011 a to o skoro 34 %.

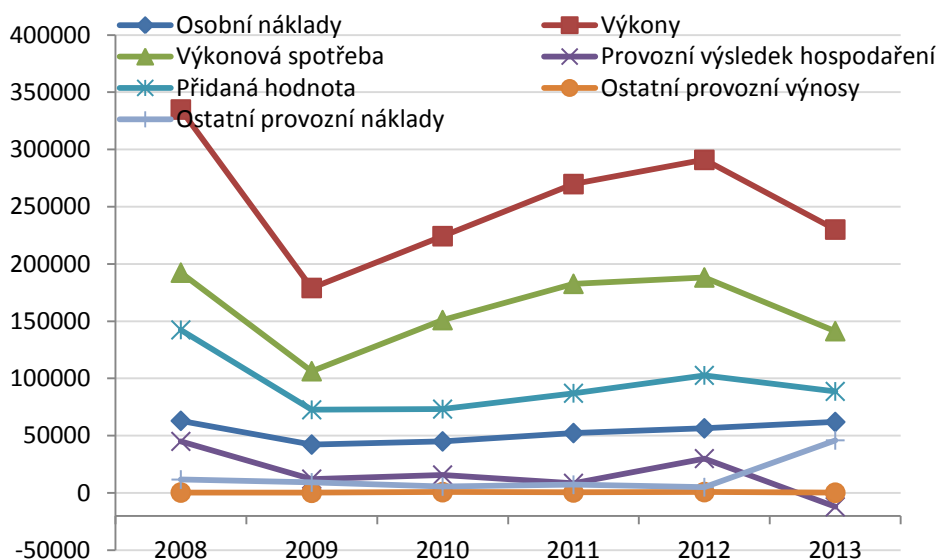

Graf 4.16 Vývoj trendů daní a tržeb z prodeje

Vertikální analýza nám prozrazuje, že největší váhu na výkonech mají po celé sledované období především výkonová spotřeba, spotřeba materiálu a energií (kolem 58 %), přidaná hodnota (kolem 35 %), mzdové a osobní náklady (kolem 15 % a 20 %). V roce 2013 mají významnou váhu na výkony i položka změna stavu rezerv a opravných položek, které byly v tomto roce rozpuštěny.

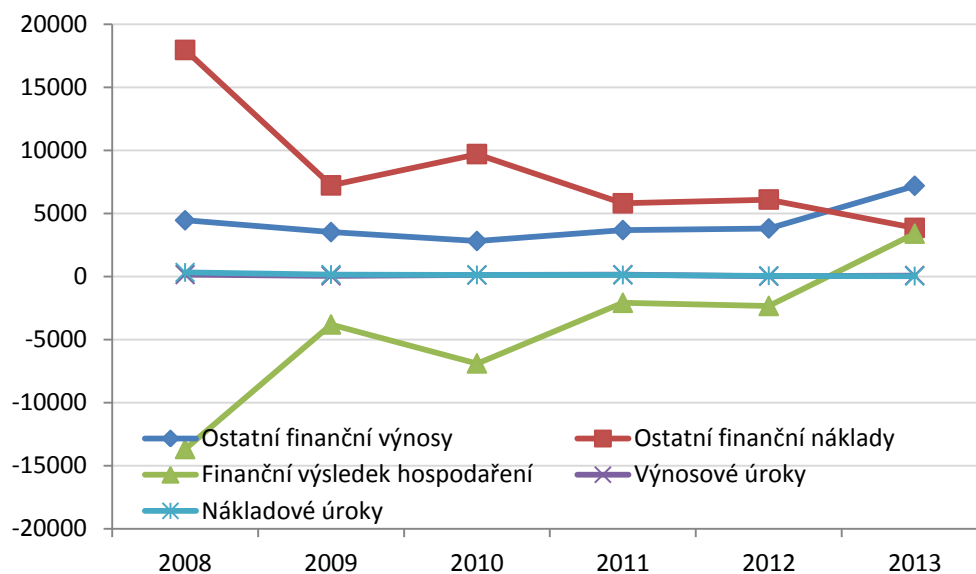
Provozní výsledek hospodaření má kolísavé tendence, viz graf 4. 17. K největšímu nárůstu došlo v roce 2012 (o 255 %, o 21 571 tis. Kč) a k největšímu poklesu v roce 2013 (o 147 %, o 42 105 tis. Kč). Výkony, výkonová spotřeba a přidaná hodnota působí na provozní výsledek hospodaření stejnoměrně kromě roku 2011, kdy na něj působí

protichůdně. I osobní náklady působí na provozní výsledek hospodaření, kromě roku 2011 a 2013, kdy také působí protichůdně. V roce 2013 stojí za povšimnutí také nárůst ostatních provozních nákladů o více jak 800 %. Příčinou tohoto nárůstu je regrese roku 2013, kdy se firma potýká s několikamilionovou pokutou. Tato regrese způsobila i významné navýšení váhy z 1,731 % na 19,992 % ostatních nákladů na výkonech a zapříčinila snížení zisku až do ztráty. Menší měrou se pak podílela přidaná hodnota a mzdové náklady.

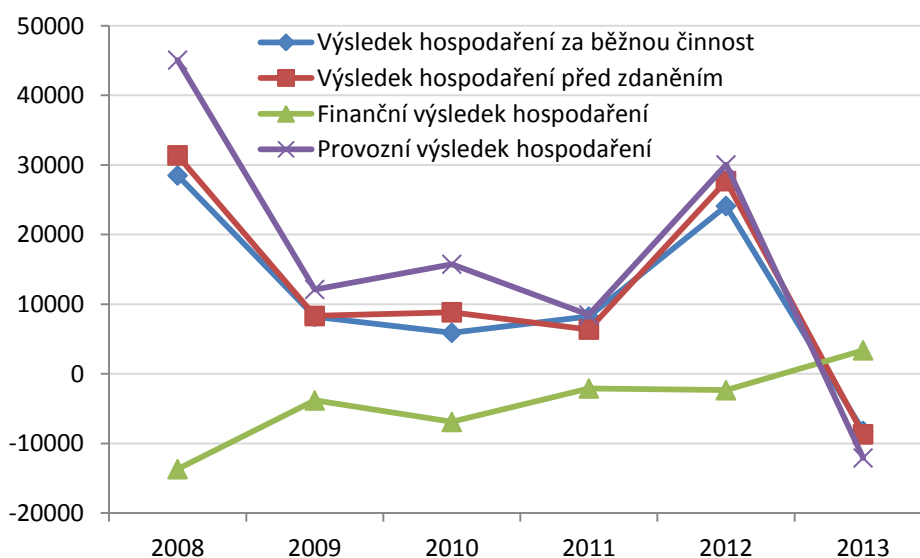
Graf 4.17 Vývoj provozního výsledku hospodaření a ukazatelů, které na něj působí

Finanční výsledek hospodaření vykazuje rostoucí trend, kromě roků 2010 a 2012, kdy došlo k poklesu. Avšak růst za celé období ohrožen těmito poklesy nebyl. V grafu 4.18 můžeme vidět, že finanční výsledek hospodaření se po celé období pohybuje v záporných hodnotách, až v roce 2013 nabývá kladné hodnoty. Za tímto průběhem stojí ostatní finanční náklady, které výrazně převažují nad ostatní finanční výnosy, až na rok 2013. Jejich trend je klesající, což je pro firmu pozitivní. Ostatní finanční výnosy mají mírné kolísavé tendence. V roce 2013 dochází k výraznějšímu nárůstu. V roce 2013 došlo k velmi výraznému nárůstu výnosových úroků, a to o 800 % (nárůst o 72 tis. Kč). Tento nárůst byl způsobem úroky z půjček společníků. Podíl výnosových úroků na výkonech je však nepatrný (0,035 %), proto se jednalo o nepříliš významnou změnu.

Graf 4.18 Vývoj finančního výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření za běžnou činnost má velmi výrazně kolísavé tendence, především se jedná o velký propad jak v roce 2009, tak i v roce 2013, kdy hodnota klesla do záporných hodnot a podnik se nachází ve ztrátě. Za poklesem v roce 2009 především stojí již zmíněný přechod z hospodářského účetního období na kalendářní. V roce 2009 bylo účetní období pouze 6 měsíců. V roce 2011 má VH před zdaněním nižší hodnotu než VH za běžné účetní období. Je to způsobeno zaplacením odložené daně a rezervou na daň z příjmu.

Graf 4.19 Vývoj výsledků hospodaření

4.3 Poměrová analýza

Abychom získali ucelený náhled na finanční situaci závodu, aplikujeme poměrovou analýzu na hodnoty z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Použijeme již dříve zmíněné ukazatele, tedy ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a produktivity práce. Analýzu provedeme pro data za celé sledované období.

4.3.1 Analýza rentability

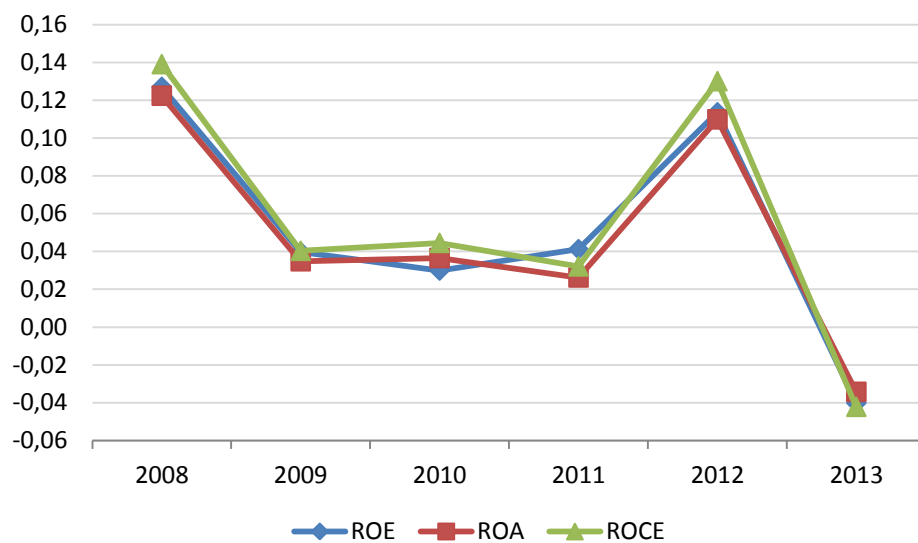
Analýza rentability nám poodhalí schopnost závodu využít vložená aktiva do společnosti k vytvoření zisku.

Ukazatele rentability	2013	2012	2011	2010	2009	2008
ROE = EAT/ vlastní kapitál	-	0,114	0,041	0,030	0,040	0,127
Daňové břemeno = čistý zisk/ zisk před zdaněním	0,944	0,871	1,292	0,667	0,986	0,908
Rentabilita aktiv = zisková marže x obrat aktiv	-	0,110	0,026	0,037	0,035	0,122
Zisková marže = EBIT/ tržby	-	0,095	0,024	0,040	0,047	0,095
Obrat aktiv = tržby/ aktiva	0,911	1,152	1,092	0,913	0,736	1,293
Složená finanční páka = úrokové břemeno × finanční	1,241	1,187	1,214	1,226	1,157	1,143
Úrokové břemeno = zisk před zdaněním/ EBIT	1,003	0,998	0,983	0,987	0,983	0,990
Finanční páka = aktiva/ vlastní kapitál	1,237	1,189	1,235	1,243	1,178	1,154
ROA = EBIT/ aktiva	-	0,110	0,026	0,037	0,035	0,122
Rentabilita tržeb (ROS) = EBIT/tržby	-	0,095	0,024	0,040	0,047	0,095
ROCE = EBIT/(vlastní kapitál+ dlouhodobé dluhy)	-	0,130	0,032	0,045	0,040	0,139

Tabulka 4.1 Výpočet ukazatele rentability

Při pohledu na výsledné hodnoty ukazatelů rentability vidíme, že ukazatele ROE, ROA a ROCE vykazují velmi podobný trend, který je dosti oscilující a s maximy v roce 2008 a 2012. Příčinou těchto maxim jsou maxima položek, které ve vzorci vystupují. Během let 2009 - 2011 se hodnoty ROE vyvíjely protichůdně vzhledem k ROA a ROCE. V roce 2013 nelze o rentabilitě vůbec mluvit, neboť firma byla ve ztrátě 8 197 tis. Kč z důvodu reklamace. Lze to dobře vidět v následujícím grafu 4.20.

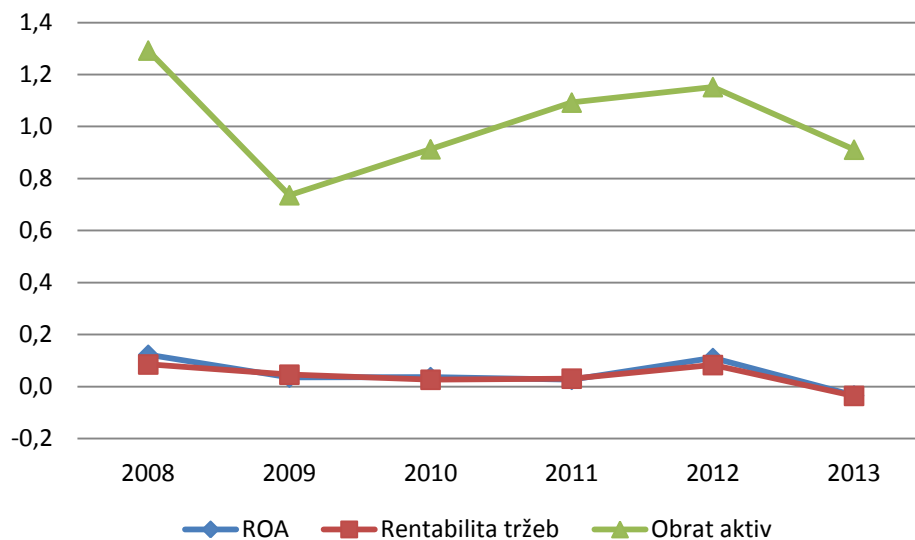
Vývoj ukazatelů ROA a ROE bude specifikován na základě provedeného Du Pontova rozkladu (viz příloha I, J).

Graf 4.20 Vývoj ukazatelů poměrové analýzy letech 2008 – 2013

4.3.1.1 Rozklad ROA

V grafu vývoje ROA a jeho složek vidíme, ROA a rentabilita tržeb mají velice podobný trend na rozdíl od obrátu aktiv.

Graf 4.21 Vývoj ROA a její složek

ROA	2013	2012	2011	2010	2009
	-0,034	0,110	0,026	0,037	0,035
Vliv ROS	-0,112	0,080	-0,016	-0,006	-0,049
Vliv obratu aktiv	-0,029	0,003	0,006	0,008	-0,039

Tabulka 4.2 Vliv ROS a obratu aktiv na ukazatel ROA

Za pokles ROA v roce 2009 může především ukazatel ROS (vliv činí -0,049). Za poklesem ROS stojí výrazné snížení výsledku hospodaření před zdaněním. V roce 2012 došlo k nárůstu ROA o 8,4 %. Tento nárůst má na svědomí rentabilita tržeb, která vzrostla o 7,1 % (vliv činí 0,080124). V roce 2013 táhla ROA k poklesu rentabilita tržeb (velikost vlivu činí -0,112379). ROS se propadla z kladných hodnot do záporných, z důvodu přechodu výsledku hospodaření před zdaněním do ztráty. Vliv obratu aktiv na ROA byl nižší až na rok 2010.

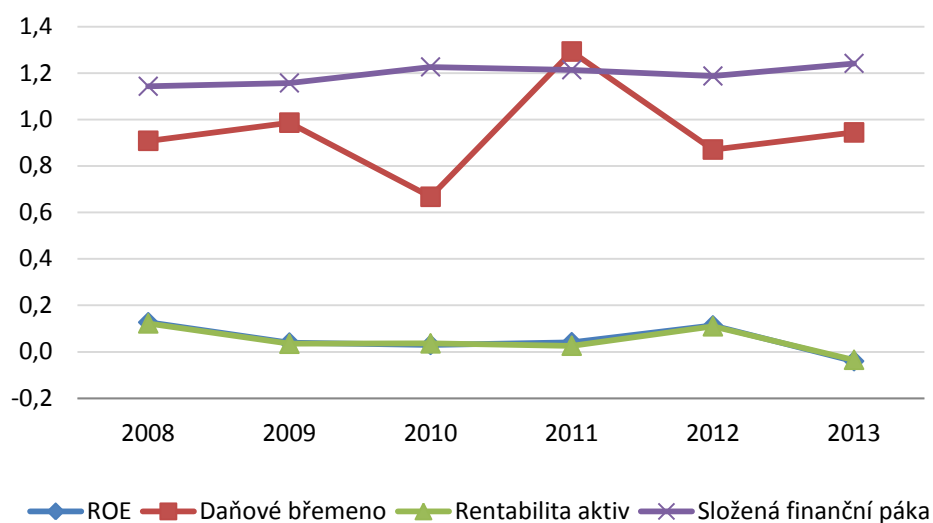
4.3.1.2 Rozklad ROE

Ukazatel ROE má stejný trend, až na roky 2009 – 2011, jako ROA, viz graf 4.20. ROA tedy měla největší vliv na průběh ROE a stojí více méně za jeho poklesem. Patrné je to zejména v roce 2009, 2012 a 2013. Pokles rentability aktiv je způsoben poklesem ziskové marže.

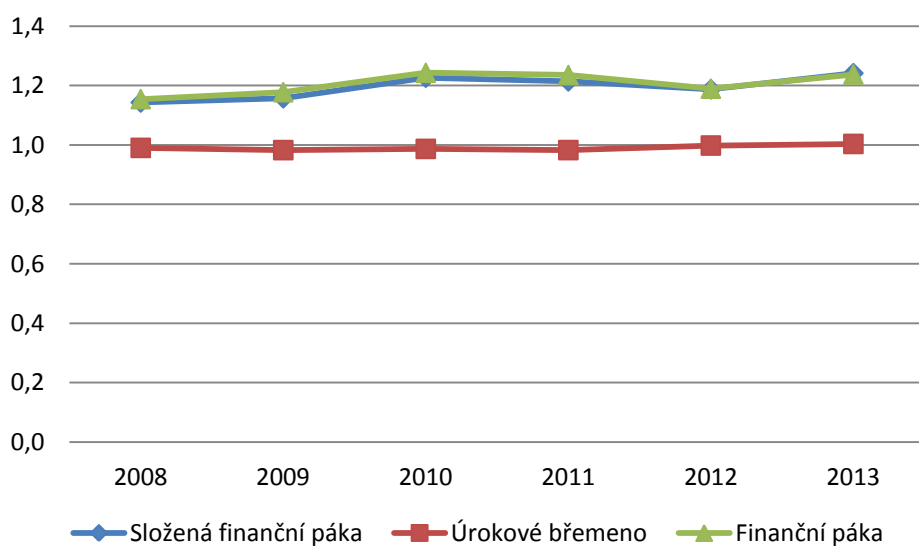
Daňové břemeno na vývoj ROE působilo nejvíce a v letech 2011 a 2012. V roce 2011 došlo k nárůstu daňového břemena, který způsobila odložená daň, a v roce 2012 došlo následně k propadu, který zapříčinila rezerva na daň z příjmů.

Vliv složené finanční páky byl nízký. Složenou finanční páku výrazně ovlivňovala finanční páka, viz graf 4.23, úrokové břemeno má nepatrný vliv.

Hodnoty vlivů viz tabulky 4.3 a 4.4.

Graf 4.22 Vývoj ROE a jeho složek

Graf 4.23 Vývoj složené finanční páky a její složek

ROE	2013	2012	2011	2010	2009
	-0,040	0,114	0,041	0,030	0,040
Vliv daňového břemena	0,012	-0,028	0,023	-0,014	0,006
Vliv ROA	-0,173	0,103	-0,012	0,002	-0,094
Vliv složené finanční páky	0,007	-0,002	0,000	0,002	0,001

Tabulka 4.3 Vliv na ukazatel ROE

Složená finanční páka	2013	2012	2011	2010	2009
	1,241	1,187	1,214	1,226	1,157
Vliv úrokového břemena	-0,006	0,018	-0,005	0,005	-0,008
Vliv finanční páky	0,048	-0,046	-0,008	0,064	0,024

Tabulka 4.4 Vliv na složenou finanční páku

4.3.2 Analýza likvidity

Z analýzy likvidity se dozvídáme, zda je závod likvidní tzn., zda je schopný dostát svým závazkům.

Ukazatel likvidity	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Běžná likvidita = OA/KZ	6,925	5,556	4,775	4,465	6,413	8,644
Okamžitá likvidita = (OA – Z)/KZ	3,867	2,731	1,980	2,034	3,463	3,883
Hotovostní likvidita = (HaÚB + CP)/KZ	2,233	1,185	0,817	1,010	2,130	1,630

Tabulka 4.5 Výpočet ukazatele likvidity¹

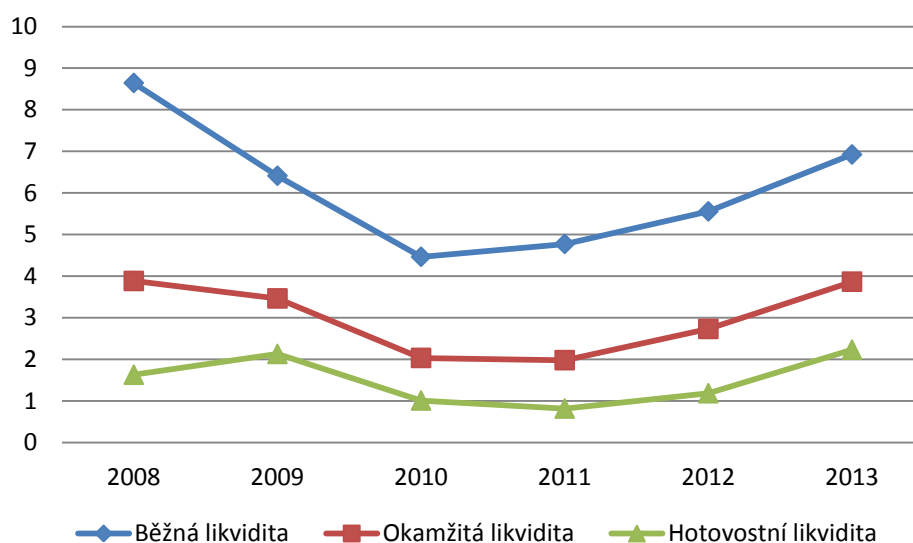
Ukazatel běžné likvidity se pohybuje po celé sledované období výrazně nad horní hranicí intervalu směrných hodnot (1,5 – 2,5). Oběžná aktiva jsou schopna pokrýt krátkodobé závazky společnosti nejméně v roce 2010, a to 4,5 krát, přesto je však toto krytí dostatečné.

Okamžitá likvidita závodu se také pohybuje nad horní hranicí, rozmezí směrných hodnot 1,0 – 1,5. Vypovídá to, že přebytečné peněžní prostředky mohly být lépe investovány nebo mohly být použity k zaplacení krátkodobých závazků.

Hodnoty hotovostní likvidity jsou až pětinasobně nad ideální hranicí, která se nachází v rozmezí 0,1 – 0,2.

Jak můžeme vidět, závod nemá problém s likviditou.

¹ OA = oběžná aktiva, Z = závazky, KZ = krátkodobé závazky, CP = obchodovatelné cenné papíry,
HaÚB = hotovost a účty v bance

Graf 4.24 Vývoj ukazatelů likvidity

4.3.3 Analýza aktivity

Dále jsme vypočítali ukazatele aktivity závodu, abychom zjistili, jak úspěšně management závodu využívá aktiva.

Ukazatel aktivity		2013	2012	2011	2010	2009	2008
Obrátka celkových aktiv = tržby/celková aktiva		0,911	1,152	1,092	0,913	0,736	1,293
Doba obratu aktiv = (celková aktiva × 360)/tržby	dny	395,070	312,501	329,559	394,364	489,036	278,517
Doba obratu pohledávek = (pohledávky × 360)/ tržby	dny	56,100	55,644	49,489	52,376	58,365	41,704
Doba obratu zásob = (zásoby × 360)/ tržby	dny	113,699	101,743	119,025	124,566	129,239	88,172
Doba obratu závazků = (závazky × 360)/ tržby	dny	37,179	36,008	42,588	51,221	43,816	18,522

Tabulka 4.6 Výpočet ukazatele aktivity

Obrátka celkových aktiv se pohybuje v letech 2009 - 2013 kolem 1, což je málo a závod nepoužívá majetek efektivně. O tom samém svědčí doba obratu aktiv, která je nejkratší v roce 2008 a to 278 dní. Za příznivou dobu obratu se považuje co nejkratší doba.

Doba obratu pohledávek nepřesahuje maximální dobu splatnosti faktur, která činí až 60 dní. Platební kázeň odběratelů je sice na hranici, ale stále přijatelná.

Ukazatel doby obratu zásob by se měla pohybovat mezi 15 – 20 dní. V našem případě je doba obratu zásob až pětinasobně větší. Problémem u obratu zásob jsou dodavatelé, kteří využili ekonomické krize v roce 2008 a upravili dodací podmínky a objednávací podmínky. Musí např. objednávat o 4 měsíce dříve. U výrobních podniků se doba obratu zásob ideálně pohybuje kolem 60 – 70 dní.

Doba obratu závazků ukazuje na odlišnou platební morálku na obou obchodních stranách. V tomto případě má závod méně spolehlivé odběratele.

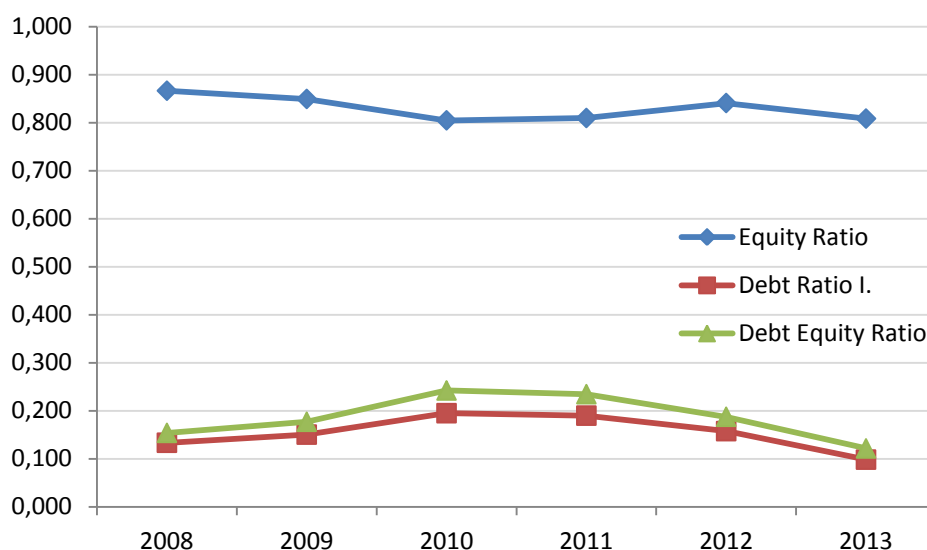
4.3.4 Analýza zadluženosti

Předposlední ukazatel, který jsme využili při analýze firmy AEV spol. s r.o. je ukazatel zadluženosti.

Ukazatel zadluženosti	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Equity Ratio = VK / A	0,808	0,841	0,810	0,805	0,849	0,866
Debt Ratio I. = CK / A	0,098	0,158	0,190	0,195	0,150	0,133
Debt Equity Ratio = CK / VK	0,121	0,187	0,234	0,242	0,177	0,154
Úrokové krytí = EBIT/ úroky	0,000	513,796	57,857	75,403	57,585	100,962

Tabulka 4.7 Výpočet ukazatele zadluženosti²

² VK = vlastní kapitál, A = aktiva, CK = cizí kapitál

Graf 4.25 Vývoj trendů ukazatelů zadluženosti

Equity Ratio se během celého období pohybuje kolem hodnoty 0,8 v důsledku podobně vysokého vlastního kapitálu. V každém roce sledovaného období je hodnota ukazatele vyšší než 0,3, což svědčí o dostatečné výši vlastních finančních prostředků.

Hodnota *Debt Ratia I.* má vyboulený průběh, avšak svými hodnotami se pohybuje celkem nízko. Podíl na tom nese snižování dlouhodobých závazků.

Debt Equity Ratio má velmi podobný průběh jako *Debt Ratio I.* s trochu vyššími hodnotami, stále však nízkými vzhledem k intervalu směrných hodnot (80 % - 120 %).

Úrokové krytí v roce 2013 je nulové, protože se firma nachází ve ztrátě. Velmi výrazně však narostlo v roce 2012. Za tímto nárůstem stojí jak pokles nákladových úroků, tak nárůst výsledku hospodaření před zdaněním.

4.3.5 Analýza produktivity práce

Posledním použitým ukazatelem je ukazatel produktivity práce.

Ukazatel produktivity práce	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Osobní náklady/přidaná hodnota	0,699	0,550	0,601	0,615	0,582	0,442
Produktivita práce z přidané hodnoty	591,580	590,345	540,913	498,401	626,379	1112,922
Produktivita práce z tržeb	1533,947	1672,207	1675,720	1525,782	1543,448	2616,523

Tabulka 4.8 Výpočty ukazatele produktivity práce

Osobní náklady ku přidané hodnotě mají kolísavý trend, avšak po celé období se drží kolem hodnoty 0,5.

Produktivita práce z přidané hodnoty v roce 2009 klesla na poloviční hodnotu. Tento pokles zapříčinilo přechod již dříve zmíněné účetního období. Produktivita práce z přidané hodnoty klesala do roku 2010. Zbývající roky došlo k jejímu nárůstu a její stabilizaci.

Produktivita práce z tržeb je velmi vysoká a závod si ji udržuje po celé sledované období.

4.4 Souhrnné zhodnocení závodu a doporučení do budoucna

Celkový majetek závodu od roku 2008 do roku 2013 má zhoupnutý trend, kdy v posledních dvou sledovaných letech hodnota celkového majetku téměř stagnuje. Hlavní zásluhu na tom nese oběžný majetek. Ukazatelé aktivity poukazují na neefektivní využití majetku závodu. Pouze doba obratu pohledávek je ještě na hranici optimální doby. Vedení firmy by se mělo zkusit domluvit s odběrateli domluvit na podmínkách, které by byly výhodné pro obě dvě strany a které by vedly ke snížení doby obratu pohledávek.

Rentabilita závodu je velmi slabá, v roce 2013 dokonce nulová. Avšak závod se netají tím, že se nesnaží splňovat ideální hodnoty ukazatelů na úkor vyhovění dodavatelům a odběratelům s cílem možného zisku v budoucnu.

Závod má velmi dobrou likviditu, možná až zbytečně vysokou i přesto, že se závod nachází v roce 2013 ve ztrátě. Bylo by vhodné zvážit lepší umístění KFIM s cílem zhodnotit jej, zda by neměl lépe nakládat s krátkodobým finančním majetkem.

Závod má dostatečně vysoký podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích financování, o čemž vypovídá ukazatel *Equity Ratio*. Úrokové krytí splňuje pouze v roce 2012 doporučenou směrnou hodnotu, výhled do budoucna je nejistý vzhledem ke ztrátě firmy v roce 2013.

Zjištěným problémem analyzované firmy je odbyt a dodavatelsko-odběratelské vztahy, z nichž plynou četné pohledávky. Proto by firma měla, jak bylo zmíněno výše, dohodnout výhodnější podmínky s odběrateli a dále řešit problém pečlivější výstupní kontrolou a výrobou, aby nedocházelo k reklamacím a nemusela platit finanční postihy od odběratelů. Tento problém se stal zásadním v roce 2013, kdy se firma dostala do ztráty. Tuto ztrátu se závod snažil potlačit rozpuštěním rezerv. To však není východisko do

budoucna. Nakonec, vzhledem k užitečnému zaměření firmy je vhodné, aby se stala opět rentabilní, např. za pomoci evropských fondů či podobných externích zdrojů.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zpracovat finanční analýzu závodu. Analýzu jsem prováděla na datech firmy AEV spol. s r.o. se sídlem v Kroměříži za období od konce roku 2008 do konce roku 2013.

Nejdříve jsem v práci vymezila, jak by měl vypadat finančně zdravý obchodní závod a jaké nástroje se ke stanovení jeho finančního zdraví používají.

Dále jsem se zabývala obecnými aspekty finanční analýzy. Zaměřila jsem se na její úlohu, na uživatele, kteří o ni mají zájem a k čemu jim slouží. Uvedla jsem zdroje informací a blíže je charakterizovala. Také jsem zmínila metody, které se při finanční analýze používají. Zaměřila jsem se na deterministické metody, které jsem dále v práci prakticky použila. Tyto metody jsem podrobněji představila. Řekla jsem, k čemu jsou vhodné a také jsem uvedla vzorce, které slouží k praktickým výpočtům.

V praktické části práce jsem se blíže seznámila se zvoleným obchodním závodem, od základních údajů přes strategii firmy až po výrobky a zákazníky. Dále jsem aplikovala deterministické metody na údaje zvoleného závodu. Provedla jsem jak horizontální, tak i vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztrát, poměrovou analýzu doplněnou Du Pointovým rozkladem ukazatelů ROA a ROE. Praktickou část jsem doplnila o barevné grafy s průběhy jednotlivých ukazatelů a s procentuálním zastoupením hlavních položek aktiv a pasiv včetně komentářů. Na závěr praktické části jsem shrnula hodnocení firmy a uvedla doporučení do budoucna.

Společnost AEV spol. s r. o. je i přes vzniklou ztrátu v roce 2013, nadále finančně zdravým podnikem, až na množství pohledávek za odběrateli. Podniká bez úvěrů a nemá nedoplatky vůči státním institucím. Proto by bylo škoda, kdyby z trhu zmizela navíc i vzhledem k zajímavému a užitečnému zaměření.

ZDROJE

LITERATURA

- [1] BLAHA, Zdenek Sid a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- [2] DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [3] DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. xxvi, 428 s. Právnícké osoby. ISBN 978-80-7357-344-7.
- [4] GRÜNWALD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [5] KALOUDA, František. *Základy firemních financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 105 s. ISBN 80-210-3584-6.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. xiii, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [7] KOLÁŘ, Pavel a MRKVIČKA, Josef. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [8] KONEČNÝ, Miloš. *Finanční analýza a plánování*. Vyd. 9. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2004. 102 s. Učební texty vysokých škol. ISBN 80-214-2564-4.
- [9] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011. 143 s. Finanční řízení. Finance. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [10] SYNEK, Miloslav a kol. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. 452 s. Expert. ISBN 978-80-247-1992-4.
- [11] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku: zakládání podniku: finanční analýza: oběžný majetek ...* Vyd. 2. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1

INTERNETOVÉ ZDROJE

www.justice.cz

SEZNAM SCHÉMAT

- Schéma 2.1* *Uživatelé finanční analýzy a její zaměření*
- Schéma 2.2* *Členění výsledku hospodaření*
- Schéma 2.3* *Členění metod finanční analýzy*
- Schéma 2.4* *Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)*
- Schéma 2.5* *Rozklad ROA*

SEZNAM TABULEK

Tabulka 2.1 Rozdělení aktiv a pasiv

Tabulka 4.1 Výpočet ukazatele rentability

Tabulka 4.2 Vliv ROS a obratu aktiv na ukazatel ROA

Tabulka 4.3 Vliv na ukazatel ROE

Tabulka 4.4 Vliv na složenou finanční páku

Tabulka 4.5 Výpočet ukazatele likvidity

Tabulka 4.6 Výpočet ukazatele aktivity

Tabulka 4.7 Výpočet ukazatele zadluženosti

Tabulka 4.8 Výpočty ukazatele produktivity práce

SEZNAM GRAFŮ

Graf 4.1	<i>Vývoj aktiv</i>
Graf 4.2	<i>Vývoj dlouhodobého majetku</i>
Graf 4.3	<i>Vývoj oběžných aktiv</i>
Graf 4.4	<i>Vývoj zásob</i>
Graf 4.5	<i>Vývoj pohledávek</i>
Graf 4.6	<i>Vývoj pasiv</i>
Graf 4.7	<i>Vývoj cizích zdrojů</i>
Graf 4.8	<i>Vývoj vlastního kapitálu</i>
Graf 4.9	<i>Vývoj časové rozlišení pasiv</i>
Graf 4.10	<i>Zastoupení aktiv v letech 2008 – 2013</i>
Graf 4.11	<i>Zastoupení oběžných aktiv</i>
Graf 4.12	<i>Zastoupení dlouhodobého majetku</i>
Graf 4.13	<i>Struktura vlastního kapitálu</i>
Graf 4.14	<i>Zastoupení pasiv</i>
Graf 4.15	<i>Vývoj nákladů a výnosů</i>
Graf 4.16	<i>Vývoj trendů daní a tržeb z prodeje</i>
Graf 4.17	<i>Vývoj provozního výsledku hospodaření a ukazatelů, které na něj působí</i>
Graf 4.18	<i>Vývoj finančního výsledku hospodaření</i>
Graf 4.19	<i>Vývoj výsledků hospodaření</i>
Graf 4.20	<i>Vývoj ukazatelů poměrové analýzy v letech 2008 – 2013</i>
Graf 4.21	<i>Vývoj ROA a její složek</i>
Graf 4.22	<i>Vývoj ROE a jeho složek</i>
Graf 4.23	<i>Vývoj složené finanční páky a její složek</i>
Graf 4.24	<i>Vývoj ukazatelů likvidity</i>
Graf 4.25	<i>Vývoj trendů ukazatelů zadluženosti</i>

SEZNAM PŘÍLOH

<i>Příloha A</i>	<i>Rozvaha – aktiva</i>
<i>Příloha B</i>	<i>Rozvaha – pasiva</i>
<i>Příloha C</i>	<i>Výkaz zisku a ztrát</i>
<i>Příloha D</i>	<i>Horizontální analýza - aktiva</i>
<i>Příloha E</i>	<i>Horizontální analýza - pasiva</i>
<i>Příloha F</i>	<i>Horizontální analýza – výkaz zisku a ztrát</i>
<i>Příloha G</i>	<i>Vertikální analýza - aktiva</i>
<i>Příloha H</i>	<i>Vertikální analýza - pasiva</i>
<i>Příloha CH</i>	<i>Vertikální analýza – výkaz zisku a ztrát</i>
<i>Příloha I</i>	<i>Du Pontův rozklad ukazatele ROA</i>
<i>Příloha J</i>	<i>Du Pontův rozklad ukazatele ROE</i>